

1000-nyi link
papíron + CD!

ink

VII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. Szeptember

internetkalauz

Győzhet-e

A PING-WIN?

28

COVERSTORY

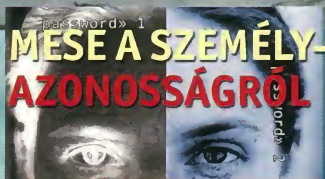
42

ROMAPAGE – A ROMAPORTÁL

NŐK BEHÁLÓZVA

12

MÉSE A SZEMÉLY- AZONOSSÁGRÓL

47

44

SHAKESPEARE 3.1

FRANCO ZEFFIRELLI

ROMEO & JULIET

Alarmix földön

és égen!

Alarmix Online

www.alarmix.net

Tel.: (1) 450-3010

Fax.: (1) 465-0101

sales@alarmix.net

Az Alarmix OnLine elindította vezeték nélküli szolgáltatását. Napi 24 óráig, egyéb költségektől mentes internet hozzáférés, nem számít a napszak, nincs semmi a "szavakon túl", csak gyors szélessávú folyamatos internetkapcsolat.

Önnek semmi mást nem kell tennie mint rendelkezni egy szabad PCI slot-tal gépében és megrendelni tőlünk a szolgáltatást. 64 kbit/s-tól 512kbit/s-ig az ügyfél igénye szerint.

Már havi 4000 Ft-ért* és mi csak olcsóbbak leszünk!

Természetesen azokra is gondolunk akik modemes eléréssel rendelkeznek:
- **korlátlan** elérés havi 999 Ft**
- 5 Mb mail tárhely
- 1 éves előfizetés esetén több díjcsomagunkhoz, domain-név regisztráció és fenntartás ajándékba.
- **MINI** csomagunk azoknak akik csak e-maillre használják a netet.
- Webhosting , .hu .com regisztrálás,

Minden amit egy ISP-nek tudnia kell

A részletekről érdeklődjön 24 órás ügyfélszolgálatunknál és a www.waveaccess.hu weboldalon.

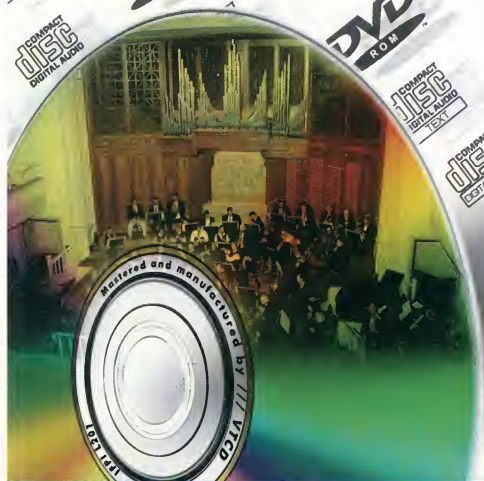
* 64kbit/s sáv szélesség 2 éves szerződés esetén.

** Korlátozott számban

CD
MC
DVD
gyártás
biztos
alapon

[minőség]
[tapasztalat]
[megbízhatóság]

CD, MC, DVD
gyártás

/// VTCO VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571. Fax: +36-22-533-599 Email: vtcd@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

Interware ADSL **0 Ft** belépési díjjal!

7-szeres letöltési sebesség,

testreszabott díjcsomagok,

telefondíj nélküli internetezés,

díjmentes kiegészítő szolgáltatások,

korlátlan idő a világhálón,

fix havidíj 9 900 Ft-tól!

Interware ADSL magánszemélyeknek és vállalatoknak!

Egyedi Business ADSL ajánlatainkat az Önök igényei alapján alakítjuk!

Interware

További információ:

1132 Bp., Victor Hugo u. 18-22. • Ügyfélszolgálat: (06-40) 200-166
E-mail: sales@interware.hu • www.interware.hu

internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. SZEPTEMBER

„Behálózva – Nők és a net” címmel jelent meg a **MINők Kiskönyvtár** első kötete a **MINők (Magyar Internetező Nők Egyesülete)** kiadásában. Ebben a témában **Magyarországon** könyv még nem íródott, s így a maga nemében **kuriózumnak** számít.

Nők behálózva 12. oldal

A **Biblia** kétségtelenül magán viseli az **erősebb nem keze nyomát** – honnan is eredne másként az a tévedés, hogy a **férfiből lett a nő**? A nők sokáig meghagyták a férfit ebben a hitrendszerben, mivel el kellett végezni azt a sok piszkos munkát, amit történelemnek nevezünk.

Hímnem, nőnem 16. oldal

Amikor életemben először hallottam a **Linuxról**, az nemcsak egy **másik operációs rendszer**, hanem egy **másik szemléletmód** is volt. A linuxosok fekete képernyőn sorjázó fehér karakterekre bámultak, és adtak ki vuduvarázsűzőket. **Ám mára gyökeresen megváltozott a helyzet.** A Linuxhoz többé nem feltétlenül szükséges **rendszergazdai ismeretekkel** rendelkezni. Azaz itt az idő, hogy az egyszerű halandó is a közelébe merészkedjen.

Linux-kaland (I.) 28. oldal

Az alábbiakban a **chatről** szerzett rövid, ám annál viharosabb élményeim és tapasztalataimat szeretném megosztani a szintén tapasztalt olvasókkal és **chatelő**kkel.

A chat mint pótélék 31. oldal

KEDVES OLVASÓINK	
Végleg elmegy a hajó! (Vértes János Andor)	8
HÍREINK	
	9
ASSZONYAINK	
Nők behálózva (Csapó Ida)	12
Nők lapjai Kanadában (Csapó Ida)	15
NYAVALYÁINK	
Hímnem, nőnem (Szendy Gábor)	16
TIPPJEINK	
Folytassa, CSS! (Szendy Gábor)	22
Legyen saját portálad! (Novák Áron)	26
CÍMLAPSZTORINK	
Linux-kaland (I.) (Kis Ervin Egon)	28
BESZÉLGETÉSEINK	
A chat mint pótélék (baga@vivamail.hu)	31
A MI MACINK	
Magyar Címtár – 2002. 09. 13.	36
ÁLLÁSAINK	
Volt job! (Gréczy Emőke)	38

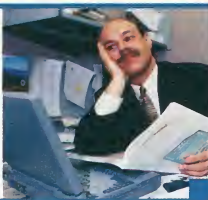

internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. SZEPTEMBER

Már az elején le kell szögezni, hogy az állás-kereső és -kínáló oldalak bemutatásához éppen **elégéses választékból** szemezgethettünk. Ha bármelyik **portálszerű site** katalógusában ebbe az irányba indulunk, **igencsak komoly kínlat** tárul eléink, szépek, csúnyák, okosak és buták, mint minden **netes slágertémában**.

Volt job! 38. oldal

A **Kurt Lewin Alapítvány** 1997 óta működteti a **RomaPage**-et, a magyarországi cigányság honlapját. Napjainkban már több mint **6000** hír, zenedarab, tudományos írás, szépirodalmi szövegrészlet lelhető fel a weboldalon. Mostantól **négy tehetséges roma egyetemista fiatal** gondozza a **RomaPage**-et.

RomaPage – a romaportál 42. oldal

Hamarosan új generációs játékok garmadája lepi el a piacot. Nem attól lesznek még sikeresebbek, hogy még brutálisabbak elődeiknél, hanem attól, hogy minden komponens megtalálható bennük, ami egy igazi **boszorkányszöveg**re kell: szex, erőszak, rock and roll, rejtély... Olyan 3D-s szerepjátékok nyomják le a **Half Life**-ot és a **Quake**-et, amelyek sztorijai mind egy helyről származnak: **William Shakespeare** életművéből.

Shakespeare 3.1 44. oldal

Miért beszél mindenki a számítógépekről? Miért lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe”, a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része? Nem válnak-e a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben? Nem kell-e attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznak minket? Nem válnak-e gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá? Nem torzul-e el személyiségük az elektronikus játékoktól? Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.

A világ urai? (6. rész) 47. oldal

SZOCHÁLÓINK

RomaPage – a romaportál
(Ligeti György rovata) 42

SEZOLDALAINK

Shakespeare 3.1
(Hetiesi Péter Pál /G3) 44

KÖNYVEINK

Interaktív könyv SMS-versekkel
(Szalay Dániel) 46

SZOLGÁINK

A világ urai? (6. rész)
(Láng Attila D.) 47

A szeptemberi CD tartalmából:

programjaink

- »Netscape 7.0
- »Windows XP SPI
- »MIRC 6.03

játékaink

- »Pickman-3D I.O
- »Charlie the Duck 2.3

kötetünk

- »Háttérképek
- »Képernyővédők

versenyszámaink

- »A Modem idők Star Wars-összeállítása

ink archív

**AZ IT KÉPVISELŐI, AZ INTERNETFELHASZNÁLÓK
ÉS -SZOLGÁLTATÓK SZAKMAI KONFERENCIÁJA
2002. OKTÓBER 15-16.
CLUB TIHANY SZÁLLODA ÉS KONFERENCIAKÖZPONT**

INTERNET HUNGARY 2002

Az informatika széles körű elterjedése kulcsfontosságú a magyar gazdaság számára ahhoz, hogy az Európai Unióban és a világgazdaságban is versenyképes legyen. A konferencia azt vizsgálja, hogy melyek azok a tényezők az informatikában, a gazdaságban, a társadalomban, a politikában, a kultúrában, amelyek segítik vagy gátolják a felzárkózást.

**A TANÁCSKOZÁS – ELŐADÁSOK, FÓRUMOK, SZAKMAI BESZÉLGETÉSEK – TÉMAKÖREI:
INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM**

Az IT és a piac, az IT és hasznélvezői, az IT és a politika, az IT és megrendelői – Sikerek és kudarcok a hazai és a nemzetközi internetporondon – Honnan jön az új lendület a szektorba? – EU-kitekintés, az e-Europe-program – Oktatás a neten, a net oktatása – Mikor talál-kozik az informatikus nyelvazete a „civil” felhasználóval? Net és jog

TUDÁSALAPÚ GAZDASÁG

Az internet, mint média – Hova lett a remélt sok számjegyű növekedés? – Az internetes hirdetési piac helyzete (esettanulmányok) – Semmi sin-csen ingyen... (Fizetős tartalmak és szolgáltatók. Miért adunk pénzt és miért nem?) – Virtuális vagy valódi valóság? Reklámértékesítés és új üzleti megoldások – a „felület, a tartalom és a pénz viszonya”

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM PROJEKTEK: Kormányzati web – NAVA és/vagy NDA? – AZ INTERNET MINT MUNKAESZKÖZ:

Üzleti kommunikáció a neten – Milyen a jó vállalati portál? – Távmunka: mítosz és valóság –
FUTUROLÓGIA: MOBILINTERNET, A BROADBAND ÉS TÁRSAIK: Tíz év múlva... és jövőre?!

Főtámogató:

Fővédnök:
Kovács Kálmán
miniszter

ÉRDEKLŐDNI A KÖVETKEZŐ TELEFONSZÁMOKON ÉS CÍMEKEN LEHET:

Tel.: 391-5889, Fax: 391-5890, media@mediahungaria.hu

www.mediahungaria.hu

http://www.novell.com

Kedves Olvasó

i n k

i n k

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETHAJÓZSÁG

Alapítva: 1996
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértés János Andor

KIADJA:
Prím Kft.
1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: ikalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/ikalauz/
FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)

FŐSZERKESZTŐ:
Vértés János Andor (jvertes@prim.hu)

CÍMLAPTERV:
Láng László (g-blekk@online.no)
A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: 548 Ft
Előfizetési díj évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál,
e-mailben (ekiss@prim.hu), levélben
vagy faxon, továbbá a prim.hu
weboldalonál kiindulva a megrendelőlap
kitöltésével; valamint a Magyar Posta
Rt. ÜLK Ügyfélszolgálati irodáiban,
vidéken a postahivatalokban.

Hirdetéstípusok: megtalálható
a prim.hu legelső soráról elindulva.
Hirdetési felület: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomda:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Órház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjesztő:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ÜLK
Írásunk szerzői jogvédelemben részesülnek.

A szerkesztőség tiszteltelenben tartja mások
szerzői jogait, és elsősorban vásárolt
cikkekből, képekből igyekszik összeállítani
az újságot. Tekintve, hogy az INK
az internetről szól, a webről is kerülnek bele
képek, dokumentumok, és ilyen esetben
nem mindig sikerül felderíteni a forrást.
Amennyiben valaki úgy érzi, hogy valamelyik
közlött anyag esetleg az ő szemléi alkotása,
kérik, a hitelet érdemi igazolásokat juttassa
a szerkesztőségbe, hogy ilyen esetben
utólag tisztázhatjuk a szerzői jogokat.

HU ISSN 1219-9001

SEPTEMBERI
SZÁMUNK HIRDETŐI:

Ability	20
Alarmix	BII
Camnet	11
EQNet	46
Hewlett-Packard	BIV
Hungexpo	21
HunNet	21
Internet Hungary	7
InterWare	4
Nemzeti Tankönyvkiadó	9
PsiNet	BIV
Tantál	21
Trainex	11
VTCD	3

MÁTÉSZ
A Prím a Magyar Terjesztés-Ellenőrző
Szövetség tagja, az INK példányszámát
a MÁTÉSZ adataira járja.
A magazint rendszeresen szemléli az
OBSERVER.
Budapest Médiaügylet Kft.

Végleg elmegy a hajó?

Lapunk megjelenésével egy időben fut ki Vi-
segrád felé a Médiahajó és annak integráns
részeként az Internethajó 2002.

Enyedi Nagy Mihály a Médiahajót beharangozó
sajtótájékoztatón a politikai-közéleti kirándu-
lás 12 évét felidézve elmondta, hogy olykor sima
vízen, olykor hullámokon lehetett hajózni, és
a széljárás sem volt mindig egyforma. Őt követve
kellett e sorok írójának az Internethajó navigátoraként a hajó programját ismer-
tetni, s a jelenlegi helyzetről nem jutott eszébe más, vízhez illő jelző, mint hogy
álló... Állóvíz.

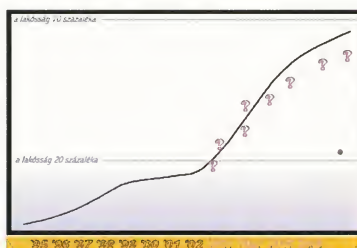
Cirka két éve (lényegében azóta, hogy először kapta a középső Médiahajó az
Internethajó elnevezést) alig-alig lép előre ezen a fontos területen az ország, az
internetezők számának gyarapodása is lefékeződött, s általánossá vált a stagnálás.
Ezt lehet magyarázni a dot-com válsággal vagy az informatikai recesszióval, de
azért az már megécskarc furcsa, hogy az elmúlt években nemcsak a fejlettebb nyuga-
ti államok húztak el tőlünk, hanem néhányan a volt szocialista orszá-
gok közül is...

Az internetes penetráció növekedésének lendülete minden országban csök-
ken, ami természetes is, hiszen az exponenciális
görbének valahol a telítettséget jelző egyenes
közelében kell kisimulnia. Hogy a matematika nyelv-
vén írjuk le a függvény:

a görbe egyre enyhébb meredekséggel tart aszimptotikusan ehhez az egyeneshez.
Csakhogy amíg más országokban az egyenes a lakosság 60-70%-ánál (a fejletleneb-
bek esetében mondjuk 50%-ánál) van, nálunk mintha valaki 20%-ra helyezte volna
a léteben a penetrációs görbének ezt a szintet sehogy sem akarózik átlépnie...

Az Internethajó szakmai konferenciája éppen ezért idén egyetlen kérdést tűzött
napirendjére: ki mit tesz az internet elterjedéséért, az internetezők számának
gyors növeléséért? A miniszterektől, államtitkároktól, informatikai, távközlési és
szolgáltatócégek vezetőitől, a szabályozások, törvények megalkotóitól és betarta-
tóitól erre várunk feleletet a hajó utasai, lényegében mi mindannyian, akik egy ha-
jójában, egy csónakban evezünk. Aki időben hozzájutott az **INK** 13. mostani szá-
mához, annak figyelmébe ajánljuk a www.mediahajo.hu, illetve az internethajo.hu
oldalon fellelhető linkeket az online konferenciaközvetítéshez. Aki nem, annak az
említett címeiken, a Prím Online-on és a következő **INK** 13-ben beszámolunk róla,
hogy ki miként érzi: új pályára állítható-e a görbe?

A válaszok nemcsak az információs vagy a tudás alapú társadalom megszületése,
hanem a gazdasági fellendülés érdekében is szükség van, hiszen ha elegendően
interneteznénk, beindulna az online marketing, az e-kereskedelem, a portálépít-
és, s új szelek hajtánák a gazdaság hajóját is. Ám ha a kérdésre nem találjuk meg
a feleletet, akkor végleg elmegy a hajó...

Vértés János Andor

híreink

híre ink

A fanyalgó 007-es webügynök jelenti

A Nielsen/NetRatings internetes forgalomlemező cég jelentése szerint augusztusban a CBS.com website-ját több millióan látogatták meg. A látogatók 60%-a vagy a „Big Brother 3”, vagy a „Túlélés Thaiföldön” show oldalára volt kíváncsi. Hasonló eredményeket tudhat magáénak a www.Channel4.com is, ahol a „Big Brother 2002” műsor hatására 40 millióról 163 millióra nőtt a letöltött oldalak száma egy hónap alatt.

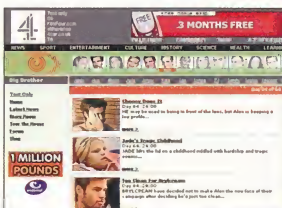

A honlapokról megismerhetjük korunk hőseinek tucatletrajzát s magvas gondolatait az életről: „Az élet egy játék.” „Soha nem szerettem még úgy senkit, mint magamat.” „Legyek boldog, és elsősorban önmagamat szeressem.”

Hosszu utat tettünk meg a visszafejlődés útján, mire elérkeztünk az össznépi örület emélypontjához. A közönségesség dicsőítéséhez, az intimitás totális szétzúzásához. Valójában eddig sem technikai, csupán izlésbeli akadálya volt

annak, hogy közös élménnyé tegyük, amit eddig titkos fantáziáinkban, esetleg erre szakosodott műintézményekben vagy az internet pornósíte-jain éltünk ki. A nyilvános meglelés vágyát a jó ízlés korában kicsit mindig megkeserítette a meglesetek kiszolgáltatottságának és megaláztatóságának tudata. A színház, majd a film úgy szolgálták a voyeurvágyakat, hogy igyekezett „léleképítő” történeteket bemutatni, s végsőként mindig ott volt, hogy ez az élet csak „mintha” élet. Mára a dolyfős elitkultúra, amely még különbséget tett illendő és nem illendő között, szétmorzsolódott a fogyasztói társadalom tömegfelzésének tépófogai közt. A tömeg kenyeret és cirkszt követelt, mert unja monoton életét (a média pedig megadja neki, hiszen ebből él). Elvesztett élményei és intimitása helyett másokéra vágyik. Saját érzései helyett másokét szeretné átélni.

Újabb és újabb határokat lépünk át, újabb és újabb, korábban szent értékek kerülnek a lomtárba. A nyilvánosság mindent szentesít. Kíváncsian várjuk a magyar statisztikákat: vajon hányan gondoljuk még úgy, hogy „az élet nemcsak egy játék”? (Szendi)

A 007-es webügynök a JPEG-vírusról

A szírendő mentő nagy csirkógal-sal fékez le a ház előtt, és szkafanderes emberek ugrálnak ki belőle. A szomszédok riadtan adják egymásnak tovább: Brian egy ismeretlen számítógépvírus fertőzte meg. 2053-at írunk. Az eset 51 év múlva fog megtörténni. Most, 2002-ben még csak a JPEG-vírus jelenthetjük be. A JPEG eddig egy ártalmatlan elektronikus képfórmátum volt, leszámítva a gyermekpornóképeket. Most azonban a McAfee bejelentette: már nincs elvi akadálya annak, hogy a vírusok JPEG-fájlokba rejtőve fertőzzenek meg gépeket, ha a fejlesztések teret adnak az ötlet megvalósíthatóságának. Sokan vitatják a bejelentés komolyságát, mondván, a McAfee csak fontoskodik. A vállalat azonban a Kasszandra-jóslattal a szoftverfejlesztő cégeket szeretné jó irányba befolyásolni. Mert, ugye, ha a Microsoft tudta volna, amit ma tud, az Outlook nem tudná azt, amit ma tud. Most még nem késő, Brian még meg sem született.

Már a JPEG is fertőzhető!

AZ ÓVODÁTÓL AZ EGYETEMIG

Tankönyvek, szakkönyvek,
ismeretterjesztő könyvek,
oktatási CR-ROM-ok,
nyelvkazetták.

www.nettankonyv.hu

☐ Nemzeti Tankönyvkiadó

http://www.novell.com

híreink

Az idő pénz

Ezért érdemes órát is inkább az interneten választani, s csak aztán felkeresni a megfelelő szaküzletet.

A Borkutime Kft. éppen lapzártánk idejére készítette el azt az oldalt, amelyből idővel egy ilyen központi „időkalauz” szeretnének kialakítani – talán ezért is nevezték el **Timecenternek**.

A www.timecenter.hu címen az ember hajlamos egy kicsit elüldözni, mert a felső képek mezőben muszáj figyelni, hogy az ízlésesen megrajzolt oldal óráján a körbeugráló másodpercmutatót követi-e a nagy- és a kis-mutató, de végül belenyugszunk, hogy azok megmaradnak az órásboltok kirakataiban megszokott 10 óra 10 perces „alapállásban”. Az oldal új, ezért sok minden csak ígérlet (talán mire olvasóink kézbe veszik a lapot, elké-

szül), ám például a Casio márkanév alatt már szinte az összes „almárka” minden típusát megtaláljuk. A legfrissebb újdonság a **TOUGH SOLAR** rendszerrel működő **PROTEK PRT 50-es** típus, amely digitális irányítással, valamint magasság- és légnyomásmérő funkcióval rendelkezik. A Casio egyébként is a **Data Bank** kronométerek nagymestere. Aki nem telefonszámot vagy internetcímet akar tárolni, de otthon soha nem találja a tévé távirányítóját, annak szintén azt ajánljuk, hogy itt nézzon körül, miként annak is, akinek néha hangjegyzetek készítésére van szüksége.

Bár a Citizen inkább az elegáns, mutatós órákra koncentrált, azért itt is akad egy-két olyan darab, amely jóval túlmeleg az időmérésen: ez a gyár készítette el például a világ első olyan karóráját búvároknak, amely **analog mélységmérővel** is fel volt szerelve. Akinek viszont ilyesmi nem kell, csak azt szeretné tudni, hogy hány az óra, azt ajánljuk, kattintson a **Vectorra** – mind a női, mind a fér-

fikollektcióban talál szép formájú, elegáns karra valót...

Természetesen az árákról szintén fellelhető információ az oldalon, úgyhogy ez is befolyásolhatja a nézelődést: a helymeghatározás nyilván többre kerül, mint a síma időmérés... De azért ne feledjük el, amivel kezdtük: az idő (önmagában is) pénz!

Adókedvezmény

Az Országgyűlés előtt lévő gazdaságélénkítő csomag részeként azok a vállalkozók, akik a lakosság részére széles sávú kábeles internet-összeköttetést építenek ki, a beruházási költség 50 százalékát leírhatják majd adójukból – közölte Kovács Kálmán vasárnap Budapesten, a 100 napot értekelő városligeti kormányrendezvényen.

Prím Prémium

A Prímposta levelezőrendszer – amely ma már magyar, angol, német, román, szlovák, cseh, francia és lengyel (rövidesen pedig spanyol, esperantó, olasz és norvég) nyelven is használható, beleértve az említett nyelveken végzett helyesírás-ellenőrzést – eddigi ingyenességét megőrizve néhány rendkívül olcsó, ám mégiscsak fizetős szolgáltatást vezet be, egyelőre kísérleti jelleggel. Havonta egy villamosjegy árát 10 MB-tal megnövelhető a tárterület, vagy reklámentesíthető a Prímposta felülete. A későbbiekben tervezik a vírus- és spamszűrést, valamint a Prémium szolgáltatás kiterjesztését azokra a levelezőrendszerekre, amelyek Prímposta-motornal működnek (Index, MNO, Est, Habostorta, Népszava stb.).

A budapestiek voksáért

Zajlik a választási küzdelem a weben is. Az elmúlt hónap új magyar site-jaik közé tartozik a www.demszky.hu, a www.schmitt.hu és a www.gynemeth.hu.

Bérelt vonalon is free

A FreeStart 2002. szeptembertől ingyenes internet-hozzáférést kínál üzleti előfizetők részére rendelkezés bérlet vonalon. A FreeStart elsőként alkalmazza hazánkban a világ számos fejlett országában ismert modellt, amely szerint a távközlési vonal díja magában foglalja az internet-hozzáférést is.

MTK Hungária a neten

Megnyitotta hivatalos internetes honlapját az MTK Hungária labdarúgócsapata.

A www.mtkhungaria.hu címre kattintva interjúkat olvashatunk az együttes tagjaival és vezetőivel, áttanulmányozhatjuk a részletes statisztikákat, és informálódhatunk az eseményekről.

Az éjszaka képei

A Big Brother, a Való világ és a Farm együttvéve nem lehet olyan izgalmas, mint az a lehetőség, amelyet a Camnet Kft. kínál. Nem csupán nézni és irigykedni, hogy mások milyen jól buliznak, hanem ott lenni, részesévé, netán főszereplőjévé válni egy feledhetetlen éjszakának!

A www.camnet.hu oldalon olyan portál épül, ahol számos szórakozóhelyről, diszkókból, pubokból, klubokból és kaszinókból láthatunk-hallhatunk majd webkamerák segítségével élő közvetítést, s ha valamelyik hely csabításának nem tudunk ellenállni, hát odamehetünk, s be is kapcsolódhatunk. Ehhez persze a jó hangulat képei mellett sok-sok információ is rendelkezésünkre áll: milyen programok vannak vagy lesznek az adott helyen, milyen az étel- és italválaszték, barátságosak-e az árak, stb.

A site építői azt a cseppet sem kis feladatot tűzték maguk elé, hogy az éjszakai élet minden színét és ízét egy helyen elérhetővé tegyék, a legkülönbözőbb helyekről és szórakoztatási formákból adjanak nem csupán ízelítőt, de teljes étlapot. S ehhez hozzátartozik, hogy az állandó webkamerák mellett eseti közvetítést is vállalnak; ha valaki felhívja a figyelmüket egy ígéretes eseményre, a helyszínről mennek, s hordozható kamerájukkal azt a bulit is filmezik, közvetítik. Megismételhetetlen pillanatok, felejthetetlen emlékek kerülnek így fel a site-ra, amelyeket azután utólag is megnézhetünk, mutogathatunk, ajánlhatunk. Igen, mutogathatunk, mert a webkamerák képeit a tervek szerint MMS-szolgáltatás keretében elküldik mobiltelefonunkra, s így illusztrálhatjuk is a beszámolót az évszázad koncertjéről, partijáról.

Egy rövid ismertető keretében nehéz latolgatni a lehetőségeket, hogy mi mindenre lesz még jó egy ilyen site. Képzeliük csak el a következő jeleneteket: „Anyóúúú, kérlek, engedj el abba a pubba, hidd el, tök rendes hely, cseppet sem veszedélyes, csak ülünk és beszélgetünk, egy csomó rendes srác, egyáltalán nem elvont fejek... Nézd csak meg a camnet.hu-n, majd intgetek...” „Ugyan, drágám, az az étterem egyáltalán nem kupleráj, szolid üzleti hely, semmi sztriptíz, halk háttérzene, tárgyalás a külföldi partnerrel – nem nő, kopasz ötvenes pasi, láthatod a camnet.hu-n...” „Fantasztikus zene volt, mindenki táncolt, és a Jenő, az a szuperzenesi, csak velem, egész este le nem vette rólam a szemét. Ha nem hiszed, gyere, megmutatom a camnet.hu-n...” S ha nincs kivel megbeszélni, nincs kit rábeszélni vagy lebeszélni, akkor ott az oldalon a fórum, ahol elmond-

hatjuk, s dicsekedhetünk vagy panaszkodhatunk is. Ki sem kell mozdulni a szobából, és máris beleszöppenhettünk egy újabb baromi jó társaságba.

A tervek szerint telefonos és SMS-es játékok is színesítik majd a lehetőségeket, amelyek során különböző belépőket, vacsorameghívásokat, koktélokát stb. sorsolnak ki. A fórumot hamarosan SMS-en keresztül is elérhetjük majd, ami akkor világ igazán érdekessé, ha a helyszíneken nemcsak webkamerák, hanem infoterminálok is lesznek. Márpedig az oldal tulajdonosai ígérnek, hogy lesznek, s akkor az egyik helyszínről a másikra is üzenhetnek egymásnak a bulizók, kikapcsolódni vágyók.

híre i n k

**MINŐSÉGÜGYI
RENDSZERŰNK**
önkéntesen tanúsítva
rendszeres felülvizsgálattal
ISO 9002 szerint

Jegyezze fel naptárába!

Szoftver & hardver a vezetés szolgálatában

címmel szakállítást és programbemutatót tartunk, ahol működés közben megtekintheti a vállalatok számára fejlesztett információtechnológiai megoldások szinte teljes hazai kínálatát.

Időt, pénzt, fáradságot takarít meg, ha ellátogat a kiállításra, és itt választja ki az Önnek szükséges programot.

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

Időpont: 2002. október 9-10.
9.30-tól 17.00 óráig

Helyszín: Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államigazgatási Egyetem
(Budapest IX., Fővám tér 8.)

Látogassa meg honlapunkat:

www.trainex.hu

TRAINEX PÉNZÜGYI, VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉSI ÉS OKTATÁSI KFT.

1134 Budapest, Váci út 39.
1553 Budapest, 134., Pf. 44.
Honlap: www.trainex.hu
E-mail: trainex@trainex.hu
Telefon: 320-4198
Fax: 320-9454

Nők behálózva

„Behálózva – Nők és a net” címmel jelent meg a MINők Kiskönyvtár első kötete a MINők (Magyar Internetező Nők Egyesülete) kiadásában. Ebben a témában Magyarországon könyv még nem íródott, s így a maga nemében kuriózumnak számít.

A MINők (www.minok.hu) tavaly májusban alakult – összel jegyezte be az egyesületet a Fővárosi Bíróság –, s egyik első „akciójütként” tavaly ősszel két témában írták ki pályázatot. Internetező nőket kértek meg arra, hogy írják le, hogyan hálózódtak be: hogyan lettek számítógép- és internethasználók, illetve mi a legemlékezetesebb internetes történetük. Már a pályázat meghirdetésekor gondoltak arra, hogy a pályaművekből majd könyvet készítenek, elsősorban azoknak

a nőknek, akik még nem használják az internetet, de kacérkodnak a hálóra való csatlakozás gondolatával. És a tervezett könyvet azoknak a nőknek is szánták, akik ugyan már rendelkeznek internet-hozzá-

férréssel, de csak ritkán – havonta, kéthetente, hetente – használják, mert nem látják még az érneiket, az érteiket, nem érzékeltek még saját bőrükön az előnyeit. A könyv végül is Kanada budapesti

Bábel tornya

A könyv egyes fejezetei a pályázatokra épülnek. Annak idején 45 nő 48 pályázatot küldött be kis falvakból, nagyvárosokból és a fővárosból, de Erdélyből, a Vajdaságból, Japánból és az USA-ból is érkeztek írások. Ezekből húsz pályamű került be a „Behálózva – Nők és a net” című kötetbe. Az írásokat a szerkesztő egy-egy témakör köré csoportosította, például: internetes kapcsolatok, számítógép és az ember, munka, tanulás, család, internet-szerelmek, idősek a neten stb. Az alábbiakban néhány részletet emelünk ki a pályázatokból.

Dr. Ujj Katalin: „A net, noha a PC-hez, a személyi számítógéphez kötődik, nem egyezik azzal. A PC-ben rejlik lehetőség az anyni, amennyit a család ural. A net mind-az, amit a netező emberek összesen birtokolnak. Tudásban, ötletben, humorban, izlésben.”

Eti: „Petyi, a számítógépet és az internetháló egy önbizalomhiányban szenvedő fiatal nőtől magabiztos embert faragott.”

Dr. Mező Imréné (65 éves): „Bármit meg tudok keresni az interneten, sokkal gazdagabb lettem általa. Mindenkit csak bízhatni tudok, nem számít a nem, a kor, bátran kezdje el! Én nagyon szeretem!”

Narancsbőr elleni küzdelem helyett...

nagykövetsége támogatásával készült el, a MINők szakembergárdájának munkájával. A könyv egyik olvasója azt mondta, hogy olvasás közben úgy érezte, mintha az interneten lenne. Mindezt arra a szerkesztési elvre értette, hogy bár a pályázatok adják a kötet gerincét, a már említett tematikus elrendezésben, de ahogy a linkek esetében a neten, itt a könyvben lehet ki-kikacsintani a pályázatokhoz kapcsolódó netes témákra, lehet tovább bővíteni az ismereteket. Mindezt

A MINők célja hosszú távon az, hogy sajátos eszközeikkel hozzájáruljanak az információs társadalom építéséhez, az internethasználat nagyfokú elterjedéséhez. Eközben segíteni kívánják a nők öntudatosodását, képességeik mind szélesebb körű kibontakoztatását is. Mindezt a nők saját megelégedettségén túl azért is, hogy a társadalom értékeit növelni tudják, valamint gazdagabbá tegyék a nethasználó nők ismereteivel, tudásával, tapasztalataival. „*Hosszú távon bízunk a valódi esélyegyenlőség kialakulásában az internetes világban, az információtechnológiai és az infokommunikációs iparban, valamint az egész társadalomban egyaránt*” – olvasható a Behálózva című könyvben. Közép- és rövid távon virtuális, valamint a való világban is olyan közösségeket szeretnének létrehozni, amelyek tagjai támogatják egymást, szolidárisak, s képesek egyenrangúságon alapuló partnerkapcsolatok kialakítására közös munkájuk, közös szabadidős tevékenységeik során. Tenni kívánnak a nők számítógép- és internethasználatának elmélyítéséért, és olyan tartalmakkal kívánnak

megjelenni az interneten, amelyek túlmutatnak a hagyományos női lapok tartalmán, és az előbb említett céljait szolgálják. „*Jobban foglalkoztat bennünket adott esetben az, hogy hány nő jutott be a magyar parlamentbe, vált miniszterrel, tölt be közjogi méltóságot, milyen a nők közéleti részvétele, vagy az, hogyan tudnának együttműködni a magyar női civil szervezetek. És inkább foglalkoztat bennünket az afgán feministák véleménye, az új informatikai minisztérium felállítása és majdani tényleges működése, mint a narancsbőr elleni küzdelem.*”

A magyar civil nőszervezetek között a MINők sajátosságát az egyesület nevében szereplő „internetező” szó adja, ugyanakkor az internetet valójában eszköznek tartják. Úgy vélik, a net helyes és hatékony használata információkkal és kapcsolatokkal gazdagíthat minden internautát. A MINők szerint a civil társadalom szerveződésének egyik kiváló színtere a világháló.

Tagjaik valamennyien rendszeres internethasználók, többségükben nők, de néhány férfi is megtalálható közöttük. Szeretnék, ha az általuk kialakított virtuális és való közösségekben egységly lenne a világ női és férfiszemléletmódja, feminin és maszkulin oldala között, de ahol elsősorban mégis a nők mutathatják meg magukat, többek között szaktudásuk és élettapasztalatuk alapján.

Nagy Kata: „Én úgy érzem, hogy az emberiség az internet által mégis felépítette Babel tornyát. Elérhetővé vált a világ minden pontja, legalábbis az információk szempontjából, mindenki számára.”

Sz. B. G.: „Közlebb került a világ... Mindemelt több időt szentelhetek gyermekemnek, férjemnek, megpróbálom visszaadni mindazt, amit a régi korok asszonyai adtak családjuknak. Csak mindezt kemény, férfias munka mellett, éjjel-nappal bekapcsolt mobiltelefonnal és persze az internet segítségével.”

Potondi István: „Köszönöm nektek, drága gyermekeim, és a sorsnak, hogy lehetőséget kaptam megtanulni használni a PC-t. Azóta egy kicsit más a világ számomra. Lett egy ablakom, amely a világra nyílik.”

Athalie: „A munkából, ami miatt elkezdtem a számítógéppel foglalkozni, nem lett semmi, de a barátaim által megszerzett számítógépes ismeretek révén sikerült egy itthonról az interneten keresztül végezhető munkát szerezni. A sok kedves ember újra önbizalmat adott: elhittem, hogy érek még valamit, hogy nemcsak a lábam lógázására vagyok alkalmas.”

Behálózva

Nők és a net

MINők Kiskönyvtár 1.

Uray Ágnes, egy autista kisfiú mamája: „...már a 12. évet töltöm itthon, meghosszabbított gyesen. Az internet és a számítógép révén egyszeriben nagy társaságom lett, és a világ vérkeringésében érezhetem magam... Én azt hiszem, az internet és ez a levelező-csoport mentette meg az életünket.”

Usagi: „Rájöttem, hogy az internet a modern világ nagy csodája... Ismeretlen helyek világába vezethet be minket a net, és egész életen át tartó barátságokat adhat. Bátran kijelenthetem: az álmaimat váltotta valóra.”

Ruby Vilmosné (71 éves): „Mit jelent nekem a számítógép és az internet? Korszakom ajándékát, időskorom örömet, csodát, ámulatot, a felfedezés élményét. Sajnálattal azok iránt, akik még nem részesültek ezeknek, és üzenetet: jobb későn, mint soha.”

Türk Sára: „A számítógép új ismeretek megszerzésére készítet, és hozzásegített ahhoz, hogy ne ijedjek meg a merésznek tűnő kihívásoktól. Amit rajzok vagy írok, felrakom az általam készített honlapra, ahol bármilyen formában tállalhatom, olyan lesz, amilyennek én elképzeltem magamban. A saját oldalam, a Webmenhely.hu az én birodalmam, minden egyes betűkatonára hallgat a szavamra.”

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!

Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacomp.hu

Link

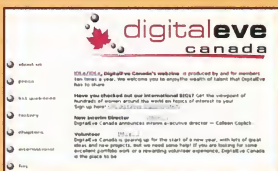
hobbija **ink**

Nők lapjai Kanadában

„Minek külön egyesület az internetező nőknek?” – ezt nem egyszer megkérdezik a MINők, a Magyar Internetező Nők Egyesületének tagjaitól, noha ilyen tömörülések máshol is léteznek a nagyvilágban. Kanadában például nem is egy.

Kanadai Nők Internet Szövetsége (www.herplace.org)

A Kanadai Nők Internet Szövetsége (Canadian Women's Internet Association) azért alakult, hogy hangot és helyet adjon minden nőnek a kibertérben. Szeretnék, ha minden nő otthon érezné magát az interneten. A site egyszerre szolgál adatbázisként és találkahelyként a kanadai nők számára. Több száz linket (Information Resource Centre), vendégkönyvet és levelezőlistákat találhat a honlapot meglátogató érdeklődő.

programok, cégek, szolgáltatások, tartalomszolgáltatók és más, a nők számára hasznos forrásszervezők biztosításával.

Women's Space (www.womenspace.ca)

A Women's Space honlapján négyféle projekt fut:

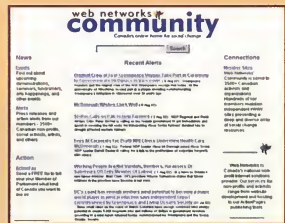
1. E-Quality Project: segíti az információs és kommunikációs technológiák beépülését a nők esélyegyenlőségi törekvéseibe, láthatóvá teszi a nők és a kanadai nőszervezetek munkáját az interneten.
2. Women'space Magazine: ezen a fórumon női aktivisták osztják meg egymással

- az internet használatának fortélyait és ehhez kapcsolódó történeteiket, illetve tudományos elemzéseket is közzétesznek.
3. Feminist Heritage Greeting Cards: elektronikus képeslapok küldhetők feminista események, ünnepek, ünneplések és megemlékezések alkalmával.
4. Canadian Women's Internet Directory: a kanadai nőszervezetek listája több témára lebontva, meglehetősen részletesen.

WomensWeb (www.community.web.net/womensweb/about.html)

A WomensWeb a kanadai nőmozgalmat hivatalos segíteni azzáltal, hogy az internetet mint online kommunikációs fórumot biztosítja a nőszervezetek számára. A projek-

Digitális Éva (www.digitalevecanada.com)

A Digitális Éva elnevezésű globális nonprofit szervezet a nőket segíti az új médiumban és a digitális technológiákban. Jelenleg kilenc alszervezete van Kanadában Új-Skóciától Vancouverig. Fő célja, hogy fel- és elismertesse a nők médiatechnológiákban betöltött és betöltendő szerepét kortól és származástól függetlenül. Elsősorban hálózatokat hoz létre

tet az APC (Association for Progressive Communications) Women's Networking Support Programja tartja fenn (www.apcwomen.org), amelynek feladata, hogy elősegítse a nők és a férfiak esélyegyenlőségét az információs és kommunikációs technológiák területén, a tervezés, illetve a megvalósítás szintjén egyaránt. Mindezt a kutatás, az oktatás, az információnyújtás, a tapasztalatszcere és a hálózatépítés eszközeivel próbálja elérni.

Copyright © 2002 by Link. All rights reserved. www.link.com

Hímnem, nőnem

A Biblia kétségtelenül magán viseli az erősebb nem keze nyomát – honnan is eredne másként az a tévedés, hogy a férfiból lett a nő? A nők sokáig meghagyták a férfit ebben a hiszemben, mivel el kellett végezni azt a sok piszkos munkát, amit történelemnek nevezünk. Még Freud is azt tanította, hogy a kisfiúk elképzelése szerint kezdetben a kislányoknak szintén volt olyanjuk, csak rosszalkodtak, és elvették tőlük. De akkor jött a feminizmus, aminek az a lényege, hogy a nő is ember. Ám ez csak a kezdet volt, azóta a férfit nap mint nap porig alázza a tudomány. És akkor még jön ez a cikk is.

A kíváncsi kárpitos és a karosszerialakatosok

A tudomány néha meglepő megfigyelésekből indul ki. Egy kárpitos, aki már többször áthúzta két kardiológus rendelőjének kanapéját, egy nap kíváncsian megkérdezte, miért van az, hogy a szövet mindig csak a szé-

lén kopik el, mintha valakik a váróban állandóan „tükön ülnének”, s nem tudnának kényelmesen hátradőlve várakozni. A két kardiológus kicsit tépelődött ezen, majd ebből indult el a **menedzser- vagy A-típusú** személyiség kutatása, amely feltárta a szívinfarktushajlam és a hajcsárstílus közti kapcsolatot. A karosszéria-

lakatosok viszont a férfiak és a nők térészlelési különbségeire mutattak rá, amikor felismerték a szoros összefüggést a vezető neme és a kocsin keletkező horpadás között. E megfigyelések egybevágtak patkányokkal végzett kísérletekkel is: a hímek sokkal jobban „éreztek” a teret, míg a nőstények sokkal jobban jegyezték meg a tájékozási pontokat. E megfigyelések talaján bontakozott ki a két nem alapvető **gondolkodás- és észlelésbeli** különbségeinek kutatása.

Némi eltérés

A különbségek persze az eltérő agyfelépítésből fakadnak (1.). A női agyat sokáig egyszerűen zsurgított férfiagynak tekintették, és a nőkről nem sok jót tételtek fel. Ám fordult

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!
Intel® Pentium®4 processzorral!

<http://www.albacom.hu>

LINK

nyavalyá **ink**

a kocka, amikor valaki fogott végre egy zsebalkulátort, és kiderült, hogy a testarányokat is figyelembe véve a nőknek relatíve nagyobb ez a szervük, s ráadásul még aktívabban is működik. Újabb pofon volt, amikor kiderült, hogy erendően minden nőnek indul, s egyesek csak a nemi hormonok hatására alakulnak át férfivá (2.). Eszerint a férfiyagi valójában – nézőponttól függően – lebutított vagy továbbfejlesztett női agy. Sajnos a „továbbfejlesztett” verziót úgy kell értenünk, ahogy a Microsoftnál szokás: kicsit átpofozott külső, számos új funkció, de lefagyások és hibák tömkelege; a rendszer alapjában véve instabil, s ez különösen családi viták során válik világozóssá. A hardver sem maga a tökély: a fiúk között 3-4-szer gyakoribb a születési rendellenesség, az autizmus, a figyelemzavar, a hiperaktivitás, a dislexia és az egyéb szörnyűségek, vagyis agyuk sérülékenyebb és éretlenebb. Ezel szemben a lányok előbb tanulnak meg beszélni és járni, jobb a memóriá-

juk, ügyesebb a kezük, jobban tudnak a társas életben alkalmazkodni, szebb a mellük, stb. Aztán a nők sokkal jobbak a kommunikációban is (3.), kitartóbban tudnak figyelni valakire, míg a férfiak örökké félbeszakítanak másokat. A nők fölényt mutatnak olyan összehasonlító vizsgálati helyzetekben is, ahol meg kell nyugtatni vagy győzni valakit, illetve érvelni kell valami mellett. Végül ügyesebbek a metakommunikációban is (4.). Nem véletlen hát, hogy a férfiak utolsó érve sokszor az ordítás és a fizikai erőszak; mindez sajna megint csak a gyengeség jele. A férfi kutatók elkeseredetten próbálják hát feltupírozni azt a kis előnyt, ami kimutatható. Például a **teremtés koronái** képzeletben jobban tudnak elforgatni térbeli tárgyakat, a női kutatók azonban ezt inkább lustaságnak nevezik, mondván: a férfiak képzeletben mindenféle munkát jobban csinálnak. Aztán a férfiak (a karosszérialakatosok szerint is) jobbak a térbeli tájékozódásban; ez előny a vezetésben

meg mondjuk az építészetben, de minden férfi mégsem lehet sofőr vagy építész. Igaz, hogy részegen is hazatalálnak, mint a szódás lova, de ez csak akkor volna evolúciós előny, ha muszáj volna mindenkinek berúgni. Sovány vigasz az is, hogy sokkal több közöttük a kiugró **matematikai tehetség** – az emberek többsége utálja annyira a matekot, hogy ezt hallva nem önti el a sárga irigység. Szóval a férfiak igen rosszul állnak, de bizonyos okokból szükség van rájuk. Sorsukat leginkább az imádkozó saskákéhoz lehet hasonlítani: a nőstény a reprodukciós feladatok végeztével felfalja alkalmi férjecskejét. Humán viszonylatban ez a férfiak rövidített életidejével illusztrálható. A férj elmegy az életét kockáztatni, a nő pedig otthon söprögeti a barlangot. Ennyi sanarúságot csak úgy lehet elviselni, hogy a férfi a teremtés koronájának tekintni magát, agresszivitásával látszólag a nők fölébe kerekedik, és vicceket gyárt

Hímnem, nőnem

az alacsonyabb rendűségükéről. Hiheti, hogy a történelem szeréte a férfiak húzzák, de valójában a bakon feleségek és szeretők fogják a gyeplőt és az ostort.

A férfi és a nő a neten

Persze az internetet ugyancsak a férfiak találták ki, amikor katonásdit játszottak. Sokáig sikerült is távol tartani a nőket, de mára ennek vége, a webpolgárok fele nő. A nemi különbségek témájának kutatása ezzel belopakodott az internet világába is, és természetesen megint a férfiak a vesztekek, mert **offline** hátrányaik **online** is megjelennek.

Férfiak és nők a vitafórumokon

Susan Herring (5.) a nők és a férfiak eltérő viselkedését vizsgálta egy tudományos vitafórum anyagát elemezve. Feltűnt neki, hogy a nők főként olvassák, a férfiak meg nagy hangon vitakoznak. Az aránytalanság után nyomozva rájött, hogy a nőket taszítja az az acsarkodás, amit a férfiak vitának neveznek. Mindegyikük egy-egy kis *Napóleón*, aki éppen meghódította Európát, és most metsző gúnnnyal teszi neveltségessé a lábánál heverő porszemeket. A nők ezzel szemben olyan udvariasak, lelkesek és

együttműködők (ha meg mernek szólalni), mint egy reménykedő porszívóügynök a legnehezebb terepen.

Más fórumokat megvizsgálva Herring hasonló tapasztalatokat szerzett: olykor még a női témákat boncolgató vitafórumokon is a férfiak póffeszkedtek. Összességében a férfiak stílusát agresszivitás, mások földbe döngölése, öntömjénezés, terjengősség és gúny jellemzi, míg a nők támogatóak és figyelmesek. A férfiak fantáziaszinten megemmisítik vitapartneriket, félelmeteseknek akarnak a szemükben tűnni, a nőket ezzel szemben az vezérli, hogy szeretve és megerősítve érezhessék magukat, ezért demokratikusak és megengedőek. A férfiak célja a *kontrol*, a nőké a *kapsolat* megtartása.

Tudja ezt a két nem is, így aztán az udvarias férfiakat a női listákon gyakran meggyanúsítják azzal, hogy férfiak álcázott nők (és fordítva).

A másik nemének ismerete elvárásokat alakít ki a kommunikáló félben. Amikor férfiak és nők egy komputerrel „beszélgettek”, és úgy tudták,

hogy az nő, akkor kooperatívabbnak és korrektebbnek érezték, míg ha férfinek hittek, akkor úgy ítélték, agresszívebb és versengőbb (6.). A vitafórumok témafelvetőinek nemét vizsgálva kiderült, hogy azok általában férfiak – pontosabban a nők javaslataira nem szokás reagálni. A női felvetések átlagosan száz-husz szavasak, amelyekre ha

jön férfivalás, az általában kétszer-nyolcszor hosszabb. A nők különbséget tesznek aközött, ha közvetlenül férfinek vagy nőnek írnak, míg azok általában férfiak – pontosabban a nők megbantódásához vezet. A férfiak gyakran erősen meg vasos tréfákat a nők rovására (6.).

A férfiak esküsznek rá, hogy a nők szeretik hibáik felhagyortogatásával gyötörni őket. Nos, egy netes vizsgálatból éppen az ellenkezője derült ki: a nőknél hibázatása férfitulajdonság. A férfi kutatók persze azzal védekeznek, hogy az interneten való kommunikáció személytelen, a képernyőt bámulva könnyen elfelejti az ember, hogy a vonal másik végén egy emberi lény ül. A női kutatók szerint azonban ez nem feleldekenység, hanem az ökológ leve, ami férfisajátság.

A hálózatokon keresztüli kommunikáció, például az **intranetes konferencia** éppen hogy demokratizálólag hat: nincsenek státuszjegyek, borszín és nem, csak a vélemény létezik. Nem lehet közbeleugatni, amint azt a férfiak szeretik tenni, pláne ha nő a megszólaló, és nem lehet tudni, mennyire fontos ember az, aki éppen szót kap (6.).

Elemezve a férdominanciájú vitafórumok netikettjét, vagyis az új

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!

Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacomp.hu

nyavalyá i n k

belépőknek szóló ajánlások, kiderül, hogy a rámenősség itt elvárás, azt nincs arról, hogy „ne szabadna lövöldözni”, „mások életére, becsületére törni”. A fő szabályt röviden úgy lehetne összefoglalni, hogy „becsületese cowboy nem hátulról lövi le ellenfelét”.

a nők *élménycentrikusak*. Ha a férfi szól, utána odagondolhatjuk: „Uff, én beszéltem.” Ha a nő, utána az jó lehet: „Uff, remélem dumcsizunk még.”

Fórumokon vizsgálták a férfi- és női stílus közötti különbséget. Minél nagyobb volt a fórum, annál durvább és személytelenebb volt a férfiak hangneme, míg a női fórumokon megmaradt a személyesség, az önfeltárás és a vélemények tisztelete.

A szlenget a férfiak és a nők egyformán használták, ám csak a férfiak káromkodtak – folyamatosan (6.).

Női e-mail, férfi e-mail

Az e-mail betöltötte harmincadik életévét, de nem veszít népszerűségéből, a neten folyó kommunikáció nagy része az e-mail forgalomból áll.

Előnye, hogy meg lehet ragni mondanóinkat; ha lassú a felfogásunk,

ha rosszul fejezzük ki magunkat, ha előszóban túl visszafogottak vagyunk, akkor az e-mail szárnyakat adhat.

Ezek a szárnyak persze nemenként különböznek, van, akinek albatrosz-, van, akinek kolibriméretet utalt ki a sors.

A nemekre jellemző e-mail terjedelmet *Joyce Cohen* (8.) példával illusztrálja: egy jegyespár e-mailben egyeztetve esküjövőrészleteit, majd később ezt emlékül kötetbe rendezte.

A könyv 90%-át írta a menyasszony, 10%-át a vőlegény. Az e-mail a nőknek az élet adta fecsegési idő meghosszabbítása: lehetőség másokhoz kapcsolódni és kapcsolatokat építeni. Ezért vég nélkül és színesen írnak mindenről, ami történt, ami történik, és ami történni fog.

A férfiak számára az e-mail eszköz, amelyet célszerűen és hatékonyan kell használni a dolgok intézésére. Ezért szófukarok és célratorók. Egy férfi e-mail már bőbeszédűnek számít, ha több szerepel benne, mint az, hogy „oké”. Ez a szűkszavúság érdekes ellentétben áll az egyéb online fórumokon mutatott férfi-bőbeszédűséggel, ahol, ugye, a lényeg a hengecs. Az e-mail azonban más. A nőnek *lehetőség*, a férfiak *feladat*.

Akad persze kivétel. A férfiak félszegek a vallomások és bűnbánások terén, ám ilyenkor megszalad a kezük a bilentyűzet, s amit nem tudnak élőszóban elnyögdécselni, azt elektronikusan akár szonettben is képesek előadni. Máskülönben viszont értetlenül állnak szemlélve betűzuhatagával szemben.

A férfiak és a nők közti e-mailezésre áll az, amit *J. M. Gottman* házasságkutató a férjek és feleségek alapvető konfliktusáról mond (9.): a feleségek beszélgetni szeretnének, vagyis elmondani és meghallgatni azt a sok-sok érdekesnél érdekesebb eseményt, ami napközben történt, a férfiaknak ez viszont olyan, mint amikor az inkvizíció kazamatáiban spanyolcsizmával húzzák ki szavanként az infót a szerezetlen áldozatból, aki nem érti, mit akarnak tőle hallani.

Family Life Online

Marriage Enrichment
"5 Speedy Minutes to a Better Marriage"
(Women's World 6/22/99)

Marriage Preparation
Marriage Enrichment
Support Materials
Partis Marriage Events
Content Information

What's the one thing any couple needs to make their marriage stronger and more romantic? If you're like most people surveyed recently, you'd say time together – and lots of it.

But that isn't so, says marriage researcher John Gottman, Ph.D., and author of *The Seven Principles of Making Marriage Work*. In a recent study of couples, he discovered that the ones who turned their marriages around and fell really close now hadn't made any big changes like devoting entire evenings or weekends to being together.

Instead, they'd simply started spending five-minute blocks of time together in rewarding ways. And you can follow their lead to improve your marriage, he says.

The more five-minute connections you're able to make, the better, says Gottman. Why? "Because the more good connections you make, the

Férfinyelv, női nyelv

Hogy a két nem más nyelvet beszél, az gyakran kiderül, amikor félreértik egymást. A neten folyó kommunikáció elemzése rámutat arra (7.), hogy a nők érzelmileg túlfűtöttebben kommunikálnak, gyakran használnak szuperlatívuszokat, felkiáltásokat, véleményekben és a dolgokhoz való hozzáállásukban sokkal pozitívabban, kedvelik a smileykat (☺), sokat kérdeznak, kifejezik két-ésegeiket, és gyakran szabadkoznak. Ezzel szemben a férfiak szárazak, sok tőmondatot és kevés jelzőt (azt is csak sértőt) használnak, állításaik kizárólagosságot és határozottságot sugallnak, sokat gúnyolódnak.

Míg a férfiak *megoldásközpontúak*, addig

He-Mails, She-Mails: Where Sender Meets Gender

By JOYCE COHEN

WITH their wedding party scattered across 3,000 miles, Cindy Wu and Tony Nathan did most of their wedding planning by e-mail.

For their first anniversary gift last September, their bridesmaid Doris Chung compiled all the wedding correspondence into a handsome book. About 90 percent of the book consisted of messages sent using the bride and her bridesmaids. A pretty 10 percent was messages among the men.

The women held forth not just on wedding minutiae like burl height and serving style, but also on a whole lot more. © *repost about our days.

She smiled like the New York Times. Mrs. Mumme and her father, Mike Mumme, say he is a more expressive in his e-mail to her than in person.

A helyzet eltérő értékelése abból fakad, hogy a nőnek a beszélgetés a kapcsolat érzelmi megerősítését jelenti, a férfi meg akkor beszél, ha álláspontját akarja kifejezni (3).
A válaszolók késétészt illetően szintén van pár napnyi különbség. A nők azonnal felelnek, s ha nem tudnak a maguk kimerítő módján írni, akkor is megeresztenek egy sort. A férfiak viszont, éppen mert kelletlenek, még ha el is olvassák a levelet, nem válaszolnak rögtön, hanem alszanak rá egyet.

Nők és férfiak internetfüggősége

Internetfüggőség az internet megszületése óta létezik. Az anonimitás, a szabadság és a bármikor elérhetőség új lehetőségeket teremtett a vágyaiban frusztrált emberiség számára. Ilyen még nem volt: tetszőleges nemű, korú, külsejű és anyagi helyzetű embereké válhatnak a neten. Hogy a két nem miként él ezzel a fene nagy szabadsággal, szintén izgalmas kérdés (10).
A férfiak magányos farkasok, kalandot, dominanciát és szexet, míg a nők közeli barátságot, románcot, egyszerű emberi kapcsolatot keresnek az interneten. A tipikus internetfüggő férfi vagy online játékokkal él fel Matáv-kedvezményét, vagy pornósite-okon és szextémájú chatroomokban teremti meg azt,

amit az élet nem ad meg neki, esetleg műveltségét fitogtatva **Dosztojevskijre** hivatkozva szerencsésjétekkel örli fel a család idegzetét és vagonját.
A nők az életükből hiányzó barát-nőket vagy a szintén hiányzó romantikus szerelmi partnereket keresik. Szeretnének támogatást, bizta-

szelgethessenek, a férfiak pedig hajlandók még beszélgetni is, csak hogy szexelhessenek. Ha a terveid között szerepel, hogy internetfüggő és cyberflörtölő leszel, akkor ezt a különbség miatt nemekre lebontott tanácsokkal tudjuk támogatni:

Férfiaknak ajánlott (11.) tigyemebe venni a nők tartozkodó sajátosságát, hogy szeretik kéretni magukat még **cyberszex** esetén is, hogy szeretik az ösztinteséget és a nyitott kérdéseket, s nem szeretik a rámenősséget. A nőknek szánt tanácsok (12.) legfontosabbika: minden férfi fejében két nő él. Az egyik a mama, akit otthonról hozott, és egy másik, akit ő szeretne hazavinni. El kell dönteni, hogy a végzet asszonya akarsz-e lenni, vagy a megértő nő, akinek a vállán lehet zokogni. További szempont, hogy a férfiak számára fontos az irányítás, még akkor is, ha az ellenkezőjét állítják. Végül el kell dönteni, hogy **erotikát** vagy **pornográfiát** akarsz-e. A végén szokott kiderülni, hogy nem mindegy. Persze nem kéne, hogy a nemek csatája a neten is tovább dúljon. Ehhez azonban fel kellene gyorsítani a férfiak evolúcióját, vagy a nőknek kellene lemondaniuk arról, hogy emberszámba vegyék őket.

catalyst.
The Net's most comprehensive site on computer in psychology

How to Flirt on the Net... For Men
For Women, Click Here

1. WOMEN WANT TO BE TREATED WELL
The same rules of gentlemanly conduct that apply in life, apply on the Net. Woman want to be treated well. Respect her and you'll be a winner. (Find her, and you're out of the game)

2. LOVERS COME AND GO - FRIENDS LAST FOREVER
Although there are some women who are looking for a casual one-night stand, most women want a Cyber-Solution to grow out of a friendship. If you can make a comfortable, safe place, chances are that you'll play more. Even the most "casual" encounters are all about creating relationships. They may not be permanent, they may not have the deepest emotional intimacy, but the guidelines for good relating apply to Cyber-Love as well.

tást, megerősítést kapni – akár arc-talan barátnőiktől és partnereiktől, akik olykor később nőnek bizonyulnak. De hát ki volna megértőbb szerető, mint egy nő?
A két nem közti különbséget valaki úgy fogalmazta meg, hogy a nők hajlandók a szexre, csak hogy be-

A j a n l o t t s i t e - o k :

1. www.sote.hu/magtud/szg_magatart.htm#ink*
2. www.lelebenotthon.hu/article.php?sid=35*
3. www.umm.maine.edu/BEX/students/MarkTripp/mt320.html
4. www.bvte.ecu.edu/ACBMEC/p1999/Griffin.htm
5. cpsr.org/cpsr/gender/herring.txt
6. nimbus.ocis.temple.edu/~jvaughn/papers/litrevr.html
7. research.haifa.ac.il/~jmjaffe/genderpseudocmc/gender.html

8. www.nytimes.com/2001/05/17/technology/17TALK.html
9. www.diocesephoenix.org/familylife/speedy_minutes.htm
10. www.netaddiction.com/gender.htm
11. www.victoriapoint.com/cyberflirtmen.htm
12. www.victoriapoint.com/cyberflirtwomen.htm

* Melegen ajánlott, a szerző írása.

**MINDENRE VAN
INFOtrend.**

INFOtrend
Nemzetközi informatikai és telekommunikációs konferencia és szakkiallítás és

7. Közép- és kelet-európai kábel- és satelit kiállítás

2002. október 28-31. között a Budapesti Vásárközpont B pavilonjában.

A helyszínen minden további segítséget megkap, többek között az alábbi témakörökben is:

- vállalatirányítás, integrált vállalatirányítási rendszerek
- e-commerce, e-business
- szoftverfejlesztés
- multimédia - új média
- műholdas, kábeltelevíziós termékek és szolgáltatások
- kábel-satelitkommunikáció
- hálózatok konvergenciája
- hálózatok biztonsága
- e-learning

ELŐREGISZTRÁCIÓ
Kérjük jellemezni előre látogatási szándékát október 10-ig az INFOtrend honlapján! Az előregisztrált látogatók kedvezményes belépésre jogosultak.

INFOtrend
Ami a döntőhöz kell

További információk:
HUNGEXPO Rt.
1441 Budapest Pf. 44
Telefon: 283-6088
Telefax: 283-6088
Internet: www.infotrend.hu
E-mail: infotrend@hungexpo.hu

2001: HunDidad Arany díj
WinSchool
ProgramVédő Kártya™

A winchester testőre!

A kártya teljes mértékben megvédi a számítógépet a szakszerűtlen kezelés, a szándékos rongálás és a vírusok által okozott károktól. A számítógépet csak újra kell indítani, és minden ugyanúgy működik, mint előtte!

tantál

Megrendelhető:
Tantál Elektronikai Kft.
1149. Budapest, Nagy Lajos király útja 117.
Telefon: 06 (1) 220-6454, Fax: 06 (1) 220-6455
E-mail: tantal@axelero.hu, URL: www.tantal.hu

...hely a Nap alatt...

*kolokáció
10.000 forinttól*

1132 Victor Hugo u. 18-22.
a hálón: <http://ahol.com>
mail: info@ahol.com

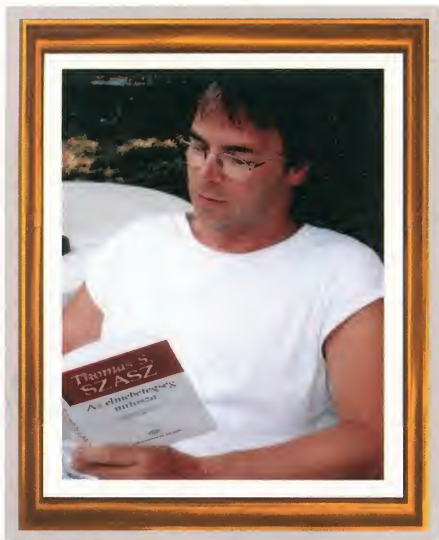
(40) HUNNET AHOL. MINDENKI TÖBBET KAP

Folytassa, CSS!

*Bár már régen vége a nyárnak, leégni még lehet website-unk gányolt kinézetével. Legjobb ellenszer a CSS, amit kiskereskedelmi kiszolgálásban itt olvashatsz. Abból sem csinálunk titkot, hogy mostani terítésünknek van már két előzménye, amit ostromidőben beszerezhetsz az **ink** szerkesztőségében.*

Volt már every a BODY-ról, volt már öröklődés, volt már link. Ezért most csapjunk bele a dobozok (box) és keretek (border) témájába. A könnyebben emészthető pszoótablettás változaton még dolgozunk, addig meg kell elégedned az alábbi száraz és rágós táppal. Fogalomtisztázás ürügyén tekintsük meg a következő ábrát:

Minden „tartalmazó” HTML-tag (<p></p>, <div></div>, <h1></h1>, <img...> stb.) tulajdonképpen „kifeszít” vagy elfoglal egy négyzetes területet

az oldalon. Ez a doboz. Például ay illusztráción legelőször is van egy kép (amelyen a szerző igyekszik intelligens benyomást kelteni). De lehetne szöveg is, mondjuk egy bekezdés. Aztán minden ilyen négyszöget körülvehet egy **padding** nevű sáv, amit belésnek fordíthatnánk, ha hülyét akarnánk csinálni magunkból.

A **padding** után jöhet a **border**, vagyis a **keret**, amely illusztrációnkon szó szerint egy képkeret. A **border** után következő szürke sáv a **margin**, vagyis **margó** nevet kapta a kereszttségben.

A nagyszerű (vagy rémisztő?) az, hogy a CSS-ben minden tulajdonságot külön-külön be lehet (olykor kell) állítani, ráadásul mind a négy oldal egymástól függetlenül is kezelhető.

Kezdjük belülről!

A doboz és ami benne van

A tartalom méretét a **width** és a **height** kulCSSzavakkal adjuk meg, ahogy a képeknél is szokás. (Bár a méretek mértékegysége sok minden lehet, javasolom a pixel, vagyis **px** használatát, mert a képernyőpontot tekintni alapegységnek, és ezt minden böngésző ismeri. Ha pedig a **Javascript-használat** kerül képbe, másról nem is lehet szó.) Például ha egy bekezdés méreteit magunk akarjuk meghatározni, írhatjuk a következőt:

```
<p style="width:100px; height:100px; font-size:14px; font-family: Times New Roman; font-weight:bold; text-align:justify">Ez elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis befér, és nem világos, miért.</p>
```

A szélességgel nincs is baj, 100px lesz, de a doboz magasságát a szöveg hossza határozza meg, nem az

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

általunk megadott értéken. Ez olykor jól jön, de mi ragaszkodhatunk hozzá, hogy ha 100px magasságot írtunk elő, akkor legyen szíves annyit lenni. Ezt az **overflow** kulCSSzó használatával érhetjük el, hatása pedig a következő:

overflow:hidden

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

overflow:visible

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

overflow:scroll

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

ellenőrződ ebben a böngészőben, de ha a júzernek csak ez van, akkor megnézhetitek magukat. Ő ezt fogja látni:

border nélkül

A Netscape 4.x nem hajlandó a háttér színnel betéríteni a doboz teljes felületét.

border:none; használatával

A Netscape 4.x nem hajlandó a háttér színnel betéríteni a doboz teljes felületét.

Ezt szelíd rábeszéléssel ki lehet védeni, ha azt mondod:

border: none;

Ez persze fájdalmas veszteség, ha éppenséggel keretet szeretnél volna a doboz köré rakni, de valójában bármilyen **border** tulajdonság megadása megszünteti a problémát. Ám hogy ne aludj nyugodtan, ettől egyből lesz egy másik problémád: a keret és a doboz között megszüntethetetlenül megjelenik egy kis sáv. Ördögi praktikákkal persze minden megoldható, de kérdés, hogy érdemes-e. Ha mazo-chista vagy, további Netscape 4.x-bugokból maszolálzhatsz a css.nu/pointers/bugs-nn.html címen.

Küzdelem a paddinggal

Na, most jöjjön a **padding!** Ez egyfajta érzelmi és fizikai távolságot teremt mondjuk két bekezdés között. Ha azt írjuk bele a fenti stílusleírásba, hogy

padding:30px

akkor a „tartalomrész” körül körben megjelenik egy 30 pixel széles sáv.

Megadhatjuk külön-külön, eltérő értékekkel a **padding-top**, **padding-right**, **padding-bottom** és **padding-left** értékeit,

Az **overflow:auto** felállás használata értelmetlen, mert így a böngészőre bízunk, hogy oldja meg, amit mi akarunk megoldani. A **visible** kulCSSzó használata látszólag fölösleges, mert annyi, mintha meg sem adnánk az **overflow** tulajdonságot, ám ha arra gondolunk, hogy **Javascripttel** ezek a tulajdonságok módosíthatók, akkor máris beindulhat a fantáziánk. A **hidden** értékkel tudunk ragaszkodni ahhoz, hogy a doboz magassága is a megadott méretű legyen, akár azon az áron is, hogy ami túllóg, azt levágja a doboz széle. A **scroll** érték pedig egy gördítősávval teszi elérhetővé a levágott részt. Természetesen a doboznak lehet háttérszíne is, ez a

background-color: bármiszín;

tulajdonsággal fõsthetjük oda. Erős idegzetűeknek beavatásjelleggel a Netscape 4.x némely furcsaságával is előhozakodnék. Ha gyanútlanul megadjuk dobozunk háttérszínét, akkor az Netscape 4.x-ben inkább egy **Vasarely**-festményre hasonlít majd, semmint arra, amit elérni szándékoztunk. Ezt csak azért mondom, mert lehet, hogy nem

Folytassa, CSS!

ekkor aszimmetrikus hatásokat is elérhetünk. Például a bekezdés jobbról-balról nagyobb behúzást mutasson, mint két bekezdés között. Az értékeket a **padding**nál és a további, négyoldalas leírásoknál is megadhatjuk felsorolással, például:

```
padding:30px 20px 30px 20px;
```

Amit fontos megjegyezni, hogy az értékek a **felső oldaltól indulva az óramutató járásával megegyező irányban értelmeződnek**. De mint az öreg *Cato* a maga mondókáját, én is elmondom újra, hogy minden oldalt több böngésző több verziójában kell ellenőrizni. A web tele van csalódott fejlesztők írásaival, hogy mennyire összevissza értelmezik a stíluslapokat a különféle verziók. Pl. ha nem adunk meg semmit a **padding**nál, attól még sok böngészőnek van saját elképzelése erről, vagyis érteke nem feltétlenül nulla! És ugyanez vonatkozik a **margin**ra is.

A **padding** elvileg a megadott méretű „tartalomrész” köré szervezi magát, és ha annak van egy „**background-color: bármiszín;**” tulajdonsága, akkor felveszi azt. De a Netscape 4.x ez utóbíra is fűtül. Az IE 5.x hajlandó rá, de azért egy kicsit betüremkedik a szövegmezőbe, és kissé összenyomja azt.

Vastag Margó, álmaid rémasszonya

Felrúgva a didaktikus sorrendet, vegyük előre a **margin** tulajdonságot. Ennek kulcsszavai teljesen rímelnak a **padding**-ra (**margin-top** stb.). Viszont a **margin** a CSS-leírás szerint sem szerzi meg magának a „tartalomrész” esetleges háttérszínét. Így tudunk sakkozni azzal, hogy meddig terjedjen a háttérszínünk, és mekkora semleges (a lap háttérével megegyező) üres sáv legyen a „tartalom+padding” körül. Persze lehet **margin padding** nélkül, és padding margin nélkül is! Ugyanez áll a **border** tulajdonságra, azaz akkor használjuk, ha akarjuk.

A **margin**nál megadhatunk **negatív** értéket is! Ezt akkor fogod pozitívan értékelni, ha már találkoztál azzal a problémával, hogy nagybetűk alá szeretnél kisbetűs szöveget szorosan elhelyezni, de az istennek sem megy. Azért nem, mert a böngészők maguktól odabiggyesztenek egy betűmérettől

függő margót. Balra látható, amikor nem megy, jobbra, amikor mégis:

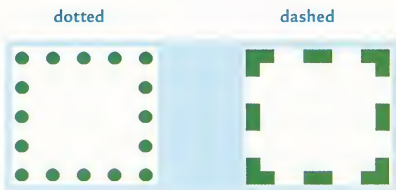
```
margin-bottom:-10px
```

Nagybetű kisbetű	Nagybetű kisbetű
---------------------	---------------------

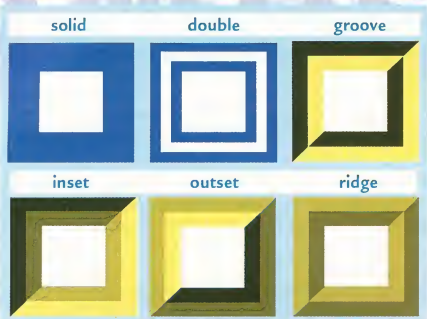
Persze a **margin**nal is vannak megjelenítési problémák. Nem fogod kitalálni, hogy melyik böngésző: a Netscape 4.x-nél. Ha Te megadsz egy margót, akkor ő ezt hozzáadja a saját **default** marginértékeihez. Mivel ezt más böngik nem csinálják (hanem kicserélik a defaultot a Te értékeidre), a **margin** használata némi óvatosságot igényel, amíg az utolsó, Netscape 4.x-et használó jüzer ki nem hal.

Keretek közé szorítva

Egy **border** megadásához három dolgot kell megmondanunk: hogy milyen **széles**, milyen **stílusú** és milyen **színű** legyen. A szélesség, ha körben ugyanazt a vastagságot szeretnénk, pl. **border-width: 10px** kinézetű, ha pedig minden oldalon más méretet akarunk, akkor mint a **padding**nál, **border-top:10px** stb. vagy **border: 10px 20px 30px 10px**. A **border-color:bármiszín** leírás megadja a keret színét. Ezt szintén megadhatjuk minden oldalra vonatkozóan más színnel, ami kicsit papagájos, de ha éppen a papagájkereskedésedet akarod hirdetni, akkor jól jön most ez a cikk. A **border-style** tulajdonság után sokféle keretstílus következhet, amit vagy megjelenítenek a böngészők, vagy nem. Például a **dotted** és **dashed** stílusokat az IE 5.x és a Netscape 4.x nem jeleníti meg, de a 6.x és 7.x verziók már igen.

Az alábbi táblázat bemutatja a további stílusokat:

Egyéb trükkök is alkalmazhatók ezekkel a stílusokkal, ugyanis egyazon doboz keretének minden oldala lehet más stílusú. Íme, egy nem követendő mintapélda, amelyben négyféle színt adtunk meg, és kétféle keretet:

`border-width:10px; border-style:solid double solid double; border-color:yellow blue brown green;`

Legyen stílusod!

A stílusleírásban látható, hogy a négy oldalnak megfelelő értékeket szőközéssel elválasztva egymás után írjuk, s a felső oldaltól elindulva az óramutató járásával megegyező irányban értelmeződnek.

Azt, ugye, mondanom sem kell, hogy képeket ugyanúgy be lehet keretezni, mint bármilyen más dobozt? Végül a **border** egyszerűbb leírása, ha nem akarunk kacifántos trükköket, kinézhet ropant egyszerűen is:

`border: 10px blue groove;`

Mindez természetesen amolyan „azt beszélük” hitelességgel igaz a Netscape 4.x-re. Némi relaxálás után szembenézhetünk a ténnyel, hogy a **border** történet a leggyengébb láncszem nála. Pl. a **border-top** és a többi oldalra vonatkozó értékmegadás nem működik, helyette **border-top-width** stb. használatos. Ez a CSS-nek amolyan *netszképes* tájékozása. A **border-style**-ra az iménti többstílusú megoldás sem működik. Ha tehát nem megy valami, lelki vigaszt találhat az css.nu/pointers/bugs-nn.html címen.

A körbefolyás befolyása

A CSS-időszámítás előtti időkben csak képekkel tehetjük meg, hogy a szöveg körbevegye azokat, de más elemekkel, pl. egy bekezdéssel nem. Most a **float** tulajdonsággal elérhetjük, hogy szövegünket balról vagy jobbról körül fogja egy másik paragrafus (**float:left;** vagy **float:right;**).

A float:left; hatása

Ez a szöveg ismeretlen körbefolyású.

A körbefolyó szöveg illedelmesen megkerüli a kék háttérben megadott szövegünket. Mondjuk ugyanazt ne várjuk el Netscape 4.x-ben, oda találunk ki valami mást.

Fontos, hogy körbeveendő dobozunknál a **width** paraméterrel adjuk meg a szélességet, mert különben a leghosszabb szó határozza meg azt. Létezik még **float:none;** verzió is – mindenkinek a találékonyságára bízom, mit kezd vele. A **float**hoz jár egy másik fontos tulajdonság, a **clear**. Ez sem ismeretlen elem, funkciója ellentétes a **float**tal: a körbefolyás kiiktatása. Ez akkor hasznos, ha meg akarjuk védeni egy elemünket a körbefolyástól. A **clear** tulajdonságnak **left**, **right**, **both** (mindkét oldal) és **none** paraméterei lehetnek.

Az alábbi példa szemlélteti a clear használatát:

Ez a szöveg ismeretlen körbefolyású.

A körbefolyó szöveg illedelmesen megkerüli a kék háttérben megadott szövegünket. M ugyanazt ne várjuk el Netscape 4.x-ben, oda találunk ki valami mást.

Ez a címsor maradjon szabad

Ez a szöveg ismeretlen körbefolyású.

A körbefolyó szöveg illedelm kék háttérben megadott szövegünket ne várjuk el Netscape 4.x-ben, oda találunk ki valami mást.

Ez a címsor maradjon szabad

A kék mezőben lévő szöveg float paramétere „kényszeríti” a címsort, hogy folyja körbe őt. A címsor védekezhet ez ellen:

`<H2 style="clear:left;">Ez a címsor maradjon szabad</H2>`

BeCSSüld meg ezt a cikket, mert senki nem fogja még egyszer a szádba rágni! Hiába van neked TopStyle vagy valami furfangos webszerkesztő, olyan, mintha vettél volna egy kínai írógépet. Ha nem tudsz kínaiul, nem fog menni a gépelés sem.

Legyen saját portálad!

Ha már kinőtted tudásod kereteit webapkészítés ügyében, ráadásul profi oldal gazdája szeretnél lenni, akkor érdemes szétnézni az ingyenesen felhasználható kész portálok háza táján. De mi az a portál egyáltalán? A www.pcwebopedia.com szerint egy webhely vagy egy szolgáltatás, amely rengeteg információt és különféle szolgáltatásokat biztosít látogatóinak, mint például postaláda, fórum, keresőmotor és online bolt. Tehát egy ilyen oldal birtokosa szeretnél lenni? Ha igen, tisztában kell lenned azzal, hogy a portál folyamatosan fel kell töltened tartalommal, mert ha nem teszed, úgy fog kinézni, mint egy szupermarket, amelyet nem töltöttek fel áruval. A portálmotor csak a munka egyik részét veszi le a válladról, ez pedig az oldal elkészítése. Az interneten rengeteg fizetős portált találhatsz, de azt hiszem, Te valami ingyenesre, sőt még tovább megyek, nyílt forráskódúra vágysz. Az első tulajdonság joggal várható el, ha nem üzleti alapokon csinárod a weblapod, a második neked nyújt segítséget munkád során. Tegyük fel, hogy nem tetszik a portál valamelyik funkciója. Semmi gond, át tudod írni! Az efféle portáloknál gondot okoz, hogy a velük készített oldalak kinézete nagyjából hasonló. Ha akard, úgy átszabhatod az oldalt, hogy a portálmotor készítője sem mondja meg, hogy az az ő rendszerével megy. Csábító lehetőségek, nem? Létezik mindezeket a jó tulajdonságokat magában foglaló portálrendszer? Hogyne, ezért íródott ez a cikk.

Üzembe helyezés

PHP-Nuke a kiszemelt rendszer neve. Töltsd le a legfrissebb verzióját a www.phpnuke.org webcímről. Feltételezem, hogy az üzembe helyezéshez egy webszerver (leginkább az Apache), a MySQL és a PHP fel van téve a kiszemelt gépre. Ezeknek az összetevőknek az installálásáról már írtam korábbi számaimban. Hátha megvan még a polcon egy-egy régebbi **ink** (leginkább a 2001. októberi). Egy működő Apache-MySQL-PHP összeállítás esetén nagyon egyszerű installálni a portálrendszer. Kítőmörített a tar.gz tömörítvényt, és a létrejövő HTML nevű mappa tartalmaz bémásolod a webszerver dokumentumkönyvtárba. Windows-felhasználók, csak semmi pánik, a WinZip megemésztí ezt a számotokra kínainak tűnő formátumot is (a tar.gz azt sugallja, hogy az internetre kirakott gépen inkább egy Unix-szerű operációs rendszeren üzemeltesd a portált – a saját érdekedben). Utolsó lépésként az SQL-adatbázist és a táblaszerkezetet kell létrehozni, szerencsére nem kézzel. Linux/Unix-felhasználók így tehetik ezt meg: `mysqladmin create nuke mysql < sql/nuke.sql`.

Windows-használók nem élhetnek ezzel az elegáns módszerrel, de azért nekik sincs túl nehéz dolguk. Az első parancsot szintúgy lehet alkalmazni, mint az előbb, csak lépj be a könyvtárba. Azután a mysqlmanager.exe-t kell elindítani a mysql\bin könyvtárból. Miután a Register SQL Server menüpont alatt megadtad a szervered adatait, a gyorsmenüben az sql query-t válaszd. Notepadban nyisd meg az sql\nuke.sql-t. Másold be a nuke.sql-

A testre szabott portál – az **ink** stílusához igazítva

ben található szöveget az sql query ablakba. Ezután indítsd el a lekérdezést. (Megjegyzés: szűrd be a nuke.sql fájlba a következő sort: `use nuke;` mindkét rendszerre vonatkozik!) Készen is vagy.

Beállítás

Üzembe helyezted. Vess rá egy pillantást! Indítsd el kedvenc webböngésződet, és üsd be a címsorba, hogy localhost (persze ha nem a saját computeredre rakd fel, hanem a hálózat másik gépre, akkor annak a nevét). Angol szöveget látsz magad előtt, de semmi gond, ezen változtathatsz. Mint a szöveg is mondia, hozd létre a portál fő felhasználóját. Ezzel tudod karbantartani a portált. Létrehozása nagyon egyszerű, ezt most nem részletezem. Miután készen vagy, lépj be vele a karbantartási-felületre. Angolul van minden, de ezen könnyen lehet segíteni, mégpedig a Preferencesnél. (Itt jegezném meg, hogy ha valamilyen Unix alatt helyezted üzembe, figyelj rá, hogy a webszervernek legyen írásai joga a config.php fájlra, ellenkező esetben a program nem tudja menteni a beállításokat.) Elmentve a változtatásokat láthatod, hogy nem minden lett magyar. Ez is megoldható. A menüpontok át lehet szerkeszteni, a fennmaradó pár feliratot pedig megkeresheted a HTML-forrásban, és lefordíthatod. Nem olyan sok szöveg marad angol a magyar nyelvű beállításnál. Az admi-

nisztrációs felületen majdnem mindent meg tudsz határozni, először azonban a beállításoknál érdemes az odának nevet/logót adni. A logó sajnos a kinézethez tartozik, ezért először keress valami szép témát az oldaladnak. Ezt a www.phpnuke.org címen teheted meg, a Downloads alatt. Nekem a Kaput tetszett, ez éppen benne is foglaltatik a csomagban. Ahhoz, hogy a logót kirkard az oldalra, nem kell más tenned, mint a logó fájlját bemásolni a themes\Téma neve\images\logo.gif helyre. Az adminisztrációs menüben a Blokkokat rendezd át kedved szerint, és magyarítsd a címeiket. Utána a blokkokkal játszod el ugyanezt. Kezdj jó irányba haladni a honosítást. Ezután az üzenetek menüpontja alatt töröld ki azt, ami ott van, és add hozzá a saját üzeneteket, vagy hagyd üresen. Itt adhatod meg azt a feliratot, amely a főoldalon volt első indításkor. Ha ez kész, akkor a soron következő feladat a cikkek hozzáadása, avagy a tartalom koordinálása. Ehhez ki kell alakítanod a megfelelő témákat. Nem, most nem a kinézetet befolyásoló témákról beszélünk, hanem a tartalmiakról, amelyeket a Témászerkesztő alatt érthetsz el. Ki kell találnod a témákat, amelyekről majd írni fogsz a portálon. E szerint csoportosíthatod majd a híreket. A témához illő képet is kell gyártani, mert a gyári bombakép nem éppen jó. Igen, a képen egy bomba látható. Szóval a témához rajzolj, szerezz képet is, amelyet ha bemásoolsz az images/topics-ba, akkor ki tudod választani a témához. Ezután az új cikk alatt könnyen, gyorsan tudod gyarápítani portálod tartalmát. Fontos, hogy a cikkeket HTML-kódok segítségével formázhatsz.

Szolgáltatások választéka dióhéjban

A felhasználókezelés a portál egyik erőssége. A látogatót könnyen regisztríthatja magát. Innenőtől beküldhet híreket, hozzászólhat a cikkekhöz, a fórumot saját néven kezelheti, stb. Az extrafunkciókhoz tartozik, hogy ha nem elég neked a portál szolgáltatásainak, akkor könnyen le tudsz tölteni újabb modulokat.

A frissen telepített rendszer

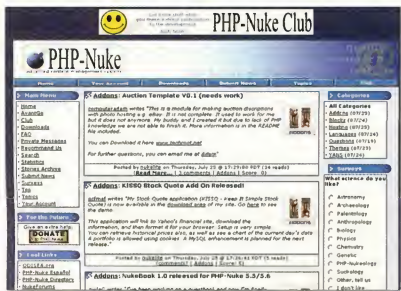
Sőt Te is írhatcs... Csak PHP- és HTML-ismeretekre van szükséged hozzá. Hírlevelet is tudsz küldeni a regisztrált felhasználóknak az adminisztrációs menüből. Vigyázz, ne spammel ezen keresztül! Csak akkor zargasd a felhasználókat, ha tényleg valami fontosat akarsz velük közölni. Hosszabb írásokat is felrakhatsz az oldalra, amit az Írások alatt tehetsz meg. Kimentethet az adatbázist, ami fontos művelet, ha adataidat biztonságban akarod tudni.

A sikeres portál ismérvei

Ha tényleg színvonalas oldal boldog tulajdonosa akarsz lenni, nem üszöd meg, hogy minden angol feliratot gyomlálj belőle, és készíts egy új kinézetet. Tudod, milyen rettenetes érzés, amikor a tizedik oldalad látod meg ugyanazt a ruhát, mint amely a Tiedén van? Ugye ezt nem akarod. Ne félj, nem lesz olyan nehéz feladat. Egy meglévő témából kiindulva HTML-ipari ismeretekkel a feladat végrehajtható, de azért némi grafikai érzék is szükséges, hogy a végeredmény ne legyen siralmasabb, mint az egyenruhaéret.

Egy aprócska megjegyzés: az oldal igen bonyolult, egy gyenge gépen csak cammogni fog! Meglehetősen erős szerver kell az üzemeltetéséhez. Persze mindez a felhasználók számától is függ, nálam itthon egy felhasználót kiszolgál egy Pentium 100 MHz-es gép. Ha nincs lehetőséged szervert üzemeltetni, akkor néhány ingyenes helyen is futtathatod. A lycos.fr nyújt ehhez megfelelő szolgáltatást. Nem reklámozni akarom, de én csak ezen látam működő PHP-Nuke rendszert.

Készülj fel hát a kemény munkára! Létrehozod az oldalt, beállítod, csinálsz egy új témát, de ez még mind semmi! Az érdemi munka most jön. Egyetlen látogató sem fog visszatérni egy olyan oldalra, ahol napokig semmi változás. Sikeri friss hírek kellenek. Ezt pedig a legegyszerűbben úgy értheted el, hogy sokan látogatnak, mert akkor sokan küldenek be hírt. Ördögi kör, ugye? Ám ez ne vegye el a kedved a portálépítéstől! Ha nem tetszen ez a portálrendszer, ne csüggedj, a következő hónapban a PostNuke kerül tertiékre.

A projekt weboldala

Linux-kaland (I.)

Győzhet-e a ping-win?

Amikor életemben először hallottam a Linuxról, az nemcsak egy másik operációs rendszer, hanem egy másik szemléletmód is volt. A linuxosok fekete képernyőn sorjázó fehér karakterekre bámultak, és adtak ki vuduvarázsszókat. Arra voltak büszkék, hogy a rendszerük negyedakkora erőforrásokkal vígan elfut, mint amekkora egyáltalán a bekapcsoláshoz kell a Windowsnak, nem támadják meg őket vírusok, és főleg nem fenyegeti őket a XXI. század átvója, a szoftverrendőrség. A szabadon terjeszthető, ingyenes, stabil, kékhálálmentes és pingvinbarát operációs rendszer mégsem terjedt el rohamosan a világ – és kis hazánk – otthoni, egyéni felhasználói között. Egészen mostanáig. Ám mára gyökeresen megváltozott a helyzet. A Linuxhoz többé nem feltétlenül szükséges rendszergazdai ismeretekkel rendelkezni, régóta van már grafikus felülete (többféle is), magyar nyelvű kiadása, terméktámogatása, kifejezetten otthoni felhasználók számára készült (desktop-) verziója és így tovább. Azaz itt az idő, hogy az egyszerű halandó is a közelébe merészkedjen.

Szeretném előrebocsátani, hogy a következő sorozat kifejezetten azoknak szól, akik még soha életükben nem mertek belevágni a Linux-kalandba, és gyakorlatilag szinte semmit nem tudnak róla azonkívül, hogy a logója egy pingvin. A Linux-guruk (akik többek között arról ismerhetők meg, hogy egy bizonyos operációs rendszert hivatalosan elnevezése helyett *ringyózként* emlegetnek) legjobb, ha már most továbblapoznak, mert úgyis csak felidegesztenék magukat, hiszen az alábbiakban nem szakmai, hanem kifejezetten felhasználói (szaknyelven: bambajúzer-) szemszögből fogjuk megközelíteni a kérdést, ráadásul úgy, hogy a kaland főkalandora, azaz jómagam, az olvasókkal együtt fedezi fel pingvinország tájait.

Az első kérdés, amelyet körbejárunk – mielőtt ténylegesen belevágnánk a kalandba –, a „miért”. Azaz miért kellene megismerkedni a Linuxszal, amikor tökéletesen elmulasztják a gépnűk a havertől átmásolt Windows ME-vel

vagy XP-vel is? Most persze viccelődhetnénk, hogy akinek tényleg tökéletesen elmulasztja a gépe valamely MS-oprendszerrel, a fete magát. De a viccelt félretéve: nekem a Windows 98 két és fél éven keresztül újratelepítés és különböző gond nélkül futott a gépemen (azért múlt időben, mert az IE6 megjelenését már nem vette jó néven). Igaz, azt úgy értem el, hogy előtte egy éven át számtalanszor újratelepítettem, és hatalmas erőforrások ráfordításával – érteve ez alatt a saját időmet és energiámat, valamint a soha nem elegendő memória- és egyéb kapacitásbővítéseket – szinte már rendszeremőkie is ismereteket szereztem Win98-témakörben. Ma már pontosan tudom, mit mivel nem szabad egyszerre használni, mely alkalmazások futtatása után vagy előtt érdemes a gépet újraindítani (amellett persze, hogy ezt a legjobb 4-5 óra használat után mindenképpen megtenni), hogyan kell precízen behangolni a hardver és az oprendszer különböző beállításait, melyeket célszerű elkerülni,

milyen szolgáltatásokat szükséges kikapcsolni, és egyáltalán hol lehet azt megtenni. Megtanultam szerkeszteni a rendszerindító fájl, a registry-adatbázist, tudom, mikor érdemes a futtatót és a defragmentáló futtatni, mennyi időnként kell menteni és back-upot készíteni, hogyan és mit nem szabad nyomtatni, az interneten mit nem szabad csinálni, milyen e-mailt nem szabad elolvadni, sőt megnyitni – és hadd ne sorol-

The screenshot shows the Linux.hu website interface. At the top, there's a navigation bar with the Linux.hu logo and a link to 'Internet hozzáférés 5% kedvezményesül?'. Below this, there's a main content area with a news article titled 'KDE 1.2' dated '2000. 11. 09. 15:00'. The article text is partially visible, mentioning 'Tegnap jelentette be a KDE Project, hogy megjelent a programcsomag...'. To the right of the article, there's a sidebar with several links: 'Fórum', 'Fehérkönyv', 'KDE 1.2', 'Linux kezdők', 'Szoftvereszközök', and 'Egyéb magyar oldalak'. At the bottom of the page, there's a footer with '28 internet kalauz' and '2002. szeptember / 9. szám'.

címlapsztor **i n k**

jam tovább... Ha mindezt az energiát a Linuxra fordítom, és arról szerzek meg ennyi ismeretet, már Linux-guru lennék – így viszont csak egy olyan Windows-felhasználó vagyok, aki (szinte) rendeltetészerűen tudja használni a gépét.

Félreértés ne essék: nem gondolom, hogy a Linuxsal nincsenek problémák, sőt! Nagyon is problémás operációs rendszer, ami ugyancsak akkor működik rendesen, ha a felhasználó meglehetősen jól ért hozzá, és (legalábbis eleinte) időt, illetve figyelmet fordít rá. A grafikus környezet megteremtése, a minél nagyobb automatizálás és

kezelhetőbb, nagyobb szabadságot és ugyanakkor lényegesen nagyobb biztonságot nyújt a felhasználónak. Mind-ezt nem vagyok kötelesek elhinni, de ha a Linux legalább annyira stabil, megbízható és kezelhető, mint a Windows valamely újabb verziója – és ezt azért nem merném kétségbe vonni –, akkor érdemes vele megpróbálkozni. Még akkor is, ha ma már egyáltalán nem igazak a lényegesen kisebb erőforrásigényre vonatkozó állítások: ha valaki grafikus felülettel szeretne Linuxot használni (márpedig a magamfajta bambajúzer nyilván ezt szeretné), szüksége van egy MS Office-szintű, azaz kompatibilis irodai szoftvercsomagra, és ha netán még DVD-t nézni, zenét

Linuxot! Az eladó (jobb helyeken) rögtön visszakérdez: milyen disztribúciót szeretne? De álljunk csak meg egy pillanatra: ha a Linux ingyenes, miért kellene boltban venni? (Megint csak elnézést azoktól, akik már túl vannak ezeken a kérdéseken, de ahogy ígértém, a nulláról indulunk.) A válasz egyszerű: a Linuxot nem *kell* boltban venni, legutóbbi verziója szabadon letölthető az internetről, vagy lemásolható valaki másnak a telepítőlemezéről. Az abszolút kezdőnek viszont célszerű mégiscsak beszerezni valamelyik disztribúciót, azaz linuxos telepítőcsomagot.

Ezekből többféle létezik (RedHat, Debian, SuSE stb.), és pénzbe kerülnek. Ám itt nem magáért az operációs rendszerért fizetünk, hanem a csomagért – amelyet jórészt szabadon beszerezhető szoftverekből állítanak össze –, a mellé járó kézikönyvekért és a terméktámogatásért. Egy ilyen csomag minden szükséges eszközt tartalmaz a telepítéshez, használathoz, irodai munkához és internetezéshez. Ára többnyire húszezer forint körül vagy az alatt van, de olyan szoftvereket tartalmaz, amelyekből egy hasonló összeállítás Windows alá több százezer forintba kerülne. Arról nem is beszélve, hogy ha az ember egyszer beruház egy ilyen készletbe, akkor – hacsak nincsenek extra igényei – valószínűleg soha többé nem kell pénzt kiadnia frissítésre, fejlesztésre, illetve további munkátlomások szoftveres felszerelésére. Hiszen egyszerűen minden frissítést ingyen letölthet majd az internetről (és lesz már annyi gyakorlata, hogy ne kelljen újabb kézikönyv és hivatalos terméktámogatás). Ha eldöntöttük, hogy megpróbálkozunk a Linuxsal, a következő kérdés az: hogyan vágjunk bele? Merthogy a dolog nem úgy működik, hogy bemelegyünk a szoftverboltba, és azt mondom: jó napot kívánok, kérek szépen egy

önállóság, a széles körű támogatás és támogatottság – azaz általában minden felhasználóbarát törekvés ugyanazokat a problémákat hozza elő a Linuxnál, amelyekkel a Windowsnál találkozunk: növekvő erőforrásigény, gyakoribb hibák és összeakadások, kompatibilitási gondok. Viszont annál több tudás és odafigyelés ma már a Linuxhoz sem kell, mint amennyivel egy jól működő Windowst fenn lehet tartani. Hívói szerint a Linux stabilabb, megbízhatóbb,

hallgatni is szeretne, akkor bizony a Linuxot sem őrül meg gyengébb vasal (a konkrétumokra később kitérünk). Ha eldöntöttük, hogy megpróbálkozunk a Linuxsal, a következő kérdés az: hogyan vágjunk bele? Merthogy a dolog nem úgy működik, hogy bemelegyünk a szoftverboltba, és azt mondom: jó napot kívánok, kérek szépen egy

osztózik a könyveken és a terméktámogatáson. (Mellesleg a kézikönyvek elektronikus formátuma telepítéskor felkerül a merevlemezünkre, tehát a kezdő lépések megtétele és az alapvető használati készség megszerzése után már a nyomtatott formátumú könyvekre sincs feltétlenül szükség.) A disztribúciók közötti választást sok egyéni szempont határozhatja meg. A Linuxos társadalom csak addig egységes, amíg a *másik* operációs rendszerrel kell szólni, de ha a Linux-disztribúciókról van szó, rögtön székértáborok alakulnak. A kezdő Linuxosoknak csak azt tudom javasolni, hogy ne feltétlenül hallgassanak valós vagy önjelölt Linux-guru ismerőseikre – aki évek óta

rendszerét, ami nagymértékben megkönnyíti a kezdők számára a startot. Továbbá megtalálható benne a szövegszerkesztéshez, táblázatkezeléshez elengedhetetlen irodai programcsomagokból kétféle is: az OpenOffice.org magyar nyelvű verziója helyesírásellenőrzővel, valamint a Star Office 5.2-es változata, amely ugyan nem tud magyarul, viszont azok számára vonzó lehet, akik már Windows alatt is

használja a Linuxot, netán rendszergazda, aki hálózatok működésére felügyel, egészen más szempontok alapján ítéel. Nekünk, akik a startvonalnál állunk, nem is mondanak semmit azok a varázsszavak, amelyekkel ők egy-egy disztribúció mellett érvelnek. Amit nekünk érdemes nézni: léteznek-e terméktámogatás, milyen kézikönyvek vannak, lehetőleg magyarul, milyen egyéb szoftvereket találunk a csomagban, és egyáltalán mi az, amit elbír a hardverünk. Én a **SuSE Linux 8.0-val** kezdtem, így az elkövetkezőkben e disztribúció segítségével fogunk ismerkedni a Linux világgal. Miért döntöttem a SuSE mellett? Mert régóta az az érzésem, hogy ők törődnek leginkább a kezdőkkel, és tesznek a legtöbbet a Linux népszerűsítése érdekében. (Hangsúlyozom: ez az *érzésem*, tehát nem biztos, hogy igazam van. Nem kívánok részt venni a Linuxos disztribúciós hitvitáiban, és nem zárkozom el előle, hogy később, amikor már némi jártasságot szereztem a Linuxban, kipróbáljak más disztribúciókat is.) A csomag előnye, hogy a szokásos összetevők (**KDE grafikus felület, Netscape, Mozilla böngészők és levelezők** stb.) mellett tartalmazza a SuSE YaST nevű grafikus telepítő-és hardverbeállító-

ezt használták. A dobozban három magyar nyelvű kézikönyvet találunk. Az első az alapokkal ismertet meg tömören és lényegre törően; az ebben található leírások elegendők egy „sima” telepítéshez és a gép beállításaihoz, de ha már keresztérdéseink vannak, a vastagabb kötetet kell kézbe vennünk, amely a **Rendszerekézikönyv** címet viseli. A harmadik, vékony könyvecske pedig a legfontosabb alkalmazások telepítéséhez és használatához ad útmutatást, segítségével használatba tudjuk venni gépünk általános funkcióit a szövegszerkesztéstől a multimédián át a játékokig. A **terméktámogatás** a vásárlástól számított 90 napig érvényes, de ez csak a SuSE Magyarországi irodája által biztosított közvetlen, telefonos vagy e-mailes segítségnyújtást jelenti – az interneten nagy mennyiségben megtalálható levelezőlisták, leírások, tippek, fórumok természetesen később is rendelkezésünkre állnak. Miután jól körbejártuk a témát, itt az ideje, hogy meghozzuk a nagy döntést, és belevágunk a Linux-kalandba. Nekem már itt díszleleg az asztalomon a SuSE Linux 8.0 kellemes zöld színárnyalatokkal díszített doboza – hogy mire jutottam vele, az kiderül az **i n k** következő számából. ☘

A chat mint pótlék

Az alábbiakban a chatről szerzett rövid, ám annál viharosabb élményeim és tapasztalataimat szeretném megosztani a szintén tapasztalt olvasókkal és chatelőkkkel.

Előzmények

Kezdjük mindjárt a szóval. Az angolban a chat csevegést, beszélgetést jelent. Valójában egy sajátos eszköz, de (szerintem) valódi beszélgetésre nem alkalmas. Hogy miért, azt később fejtem ki. Csevegés? Már ezt a magyar fogalmat sem takarja pontosan, hiszen ez kötetlen, alkalmi jellegű diskurzus. Az értelmező szótár szerint könnyed, elmélyülés nélküli beszélgetést jelent. Azért sem fedi a valódi tartalmat, mert ugyan itt is lehet elmélyülten értekezni, gondolatokat cselelni, de a felhasználók között nem ez a jellemző, s ez az eszköz nem igazán alkalmas rá. Az a chat, amelyet mi a neten használunk, valódi beszélgetésre azért sem alkalmas, mert a beszélgetés a kommunikáció olyan formája két vagy több ember között, amikor a gesztusoknak, a mimikának, a hanglejtésnek, a hangereőnek, a hangszíneknek

nagy jelentősége van (metakommunikáció). Itt pedig senki sem láthatja egymást. Legfeljebb csak elképzelhetjük, következtethetünk rá, hogy a másik fél milyen lehet. A chaten küldött érzelmi jelek pedig nem mindig a valóságot tükrözik, inkább csak jelzésértékű vagy hamis gesztusok. (A webkamera segítségével ugyan láthatják egymást a beszélők, de ott is egészen másról van szó.)

Szólni kell még a chat szó nyelvészeti jellegéről is. Ez egy újabb, számítógépes kifejezés, amely belopkodott a magyar nyelvbe, és ott – mint egy vírus – fejtje ki kedvezőtlen hatását. Éppen elég angol szó épült már be az amúgy is „agyonrontott” magyar nyelvbe, de ezen belül a számítástechnika egy külön – és elég jelentős – fejezetet alkot. Valójában a számítástechnikai szakkifejezések többségének eleve lehetett volna magyar megfelelőt találni, de hagyták az angol szavakat elterjed-

ni. Amit nem lehet és nem érdemes angolból lefordítani, az a szemenyiség annál sokkal kisebb, mint amivel fertőzik a magyar nyelvet. Csak egy példa. Az angol „file” szó úgy került be nyelvünkbe, hogy „fájl”. Holott ki lehetett volna találni értelmes magyar megfelelőjét is: pl. adatállomány, adatsomó stb. Hasonló a helyzet a chatnél is, ám még könnyebb lett volna a fordítás. Például el lehetett volna nevezni „csevegőnek” vagy „csevegő-programnak”, ami tökéletesen kifejezte volna, hogy miről van szó. Ehelyett írásban a fonetikus kiejtés terjedt el (cset).

Látunk kell, hogy a chat igen sajátos műfaj és eszköz. Eszköz, amely az emberek közötti párbeszédet teszi lehetővé, de amelyet az emberek csak bizonyos fokok tudnak uralni, kezükben tartani, mert a technika állandóan közbeszól, és ahhoz kell alkalmazkodni. A chat sajátossága éppen ebben rejlik. A technikai adottságok miatt a párbeszéd sokszor nem olyan sikeredik, amilyenre szeretnénk. Hogy mennyire

sok módosító, akadályozó tényezője van, arról később szólunk. A felhasználó igen hamar, már az első percekben rájön arra, hogy a chatnél nem az van, amit ő akar, hanem az, amit a gép, a technika vagy a másik beszélgető fél diktál, s ehhez – ha akarja, ha nem – alkalmazkodnia kell.

A chatről mint lehetőségről már vagy három éve hallottam, de csak két éve találkoztam vele először egyes honlapokon. Belenéztem – akkor még nem tudtam, hogy ezt „közös chatnek” nevezik –, és elájultam. Nem akartam hinni a szememnek. Először azt gondoltam, hogy ezek tébolyultak. Mi történt velük? Nem tudnak normálisan beszélni? Nem tudják magukat kifejezni? Nem tudnak magyarul? Ezek a kérdések toltak fel bennem. Nem tudtam, hogy a látott chat még a szelídebb formából való. Egymás után hömpölyögtek a zagyva, látszólag összefüggéstelen szavak, neveséges neveket, jelképeket olvastam. Később megtudtam, hogy ezek az írók „nickjei”, ami becenevet jelent.

Itt is meg kell állni egy pillanatra, mert a nickek legtöbbször nem az író nevét takarják. Jórészt fantázianevek, pontosabban jelígek. Sőt! Most már ott tartanak a magyar chatelők, az ügyesebbek, hogy nem is használnak szókombinációkat, betűtöredékeket, hanem csak grafikai jeleket, a legváltozatosabb formákban, amelyeket éppen a billentyűn megtalálnak. Odáig fejlődött ez a szokás, hogy sokan a jelígejük mellé színes ábrákat, motívumokat, rájuk jellemző „képeket” tesznek. Hihetetlen fantáziájuk van egyes fiataloknak, amiből az látszik, hogy ehhez van elég idejük, és valójában ebben élnek ki magukat. Ma már olyan egyezményes jeleket is kialakítottak, amelyeket magam sem va-

gyok képes megfejteni. Valójában titkos kódok, üzenetek, és csak azok értik, akik ismerik. Jellemző módon, mivel a chat fiatalok használják a legtöbben, a jelek és képvánatok tartalma gyakran szexuális jellegű, de sokan már ott tartanak, hogy ez is leplezetlen, egyértelmű (felhívó jellegű) utalásokkal.

A technika rabságában

Nézzük most ennek a sajátos műfajnak a technikai oldalát, hátterét és előzményeit. Ma már a chat fejlődésének is történelme van. Hogy hány évre nyúlik vissza? Nem tudom, de valószínű, hogy Amerikában fejlődött ki, az internet feltalálása után. A szöveges üzenetek küldése ott már a 70-es évek végén kialakulhatott, ám a mai értelemben vett internet csak később fejlődött ki, és a végén született meg a ma is használt e-mail. Valószínűleg a levelezőprogramból alakult ki a mai chat őse, mert már ott is sokan jeleket használtak, és feladónak mindenki inkább jelíget használt, mint a saját nevét, a titoktartás végett. Az egész internetes „kultúrát” alapvetően meghatározta a titoktartás, ez a legjellemzőbb sajátossága, minden előnyével és hátrányával együtt. Ennek a jelenségnek elsősorban a technikai lehetőség az oka, amivel az emberek könnyen visszaélhetnek.

Mióta kialakult az internet, csak veszélyek leselkednek a felhasználókra, mert fel lehet törni a kódokat, a jelszavakat, a neveket, a címeket, a gépeket, s ebben is kialakultak a profi „genszterek”, akiknek szintén sajátos nevük lett. Az internetnek, azt hiszem, ez a legnagyobb átka és hátránya.

Ma már a vírusok és feltörések elleni védekezés megoldódott, de sohasem lesz tökéletes, s mindig újabb

és újabb trükköket találnak ki arra, hogy mások életét megkeserítsék. Ez a tény okozza azt, hogy senki sem meri a világhálón megnevezni, megmutatni, fővallalni magát, személyazonosságát. Ha virtuális (látszólagos) is a látóság, akkor itt az emberek is látóságossá válnak. Ennek ugyancsak

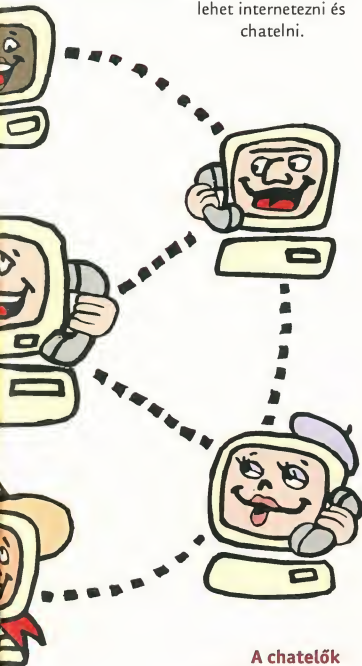

megvan a számtalan előnye és hátránya.

A személyes védekezés, az önvédelem annyira rányomja a bélyegét erre a technikára, hogy egyben meg is határozza az emberek hozzáállását, viszonyulását. Teljes körű a bizalmatlanság és a félelem attól, hogy valaki megtudhatja az igazi nevem, hozzáférhet az adataimhoz, címeimhez, és visszaélhet vele. Ez még a kisebbik baj lenne, a nagyobbik az, hogy nemcsak az adataim veszhetnek el a feltörők által,

beszélgetése **ink**

hanem a gépemet is tönkretethetik. Sokszor a rögzített adatok még a komputernél is értékesebbek. Magyarországon pedig a jó gép még mindig az elérhetetlen luxuscikkek közé tartozik. Lehet ugyan olcsóbban is szerezni, de azon nem lehet internetezni és chatelni.

A chatelők szokásai

Több hónap alatt a három legnagyobb, leglátogatottabb chatet néztem végig, s emellett még kisebb magyar és külföldi csevegőket is. Most csak a nagy magyar oldalakról (trefort.hu, gyaloglo.hu és chat.hu) beszélék, amelyek szolgáltatásait tekintve nagyjából megegyeznek. Ma már igen sok oldalnak van külön chatje, de ezek vagy nem

eléggé látogatottak, vagy kevesen ismerik. A három nagy chat nagyon leterhelt a sok látogató miatt. Ezekbe általában kétféleképpen lehet belépni. Vagy regisztrációval (ez mindig problémás, és később sok gondot okoz a chatelőnek), vagy pedig anélkül. Ezek az oldalak kiemelt szobákat nyitottak (általában témakör és érdeklődési terület szerint), de vannak magánszobák is, amelyeket bárki nyithat. A magánszobákat le is lehet zárni, hogy mások ne lépjenek be. A fő szobákat úgynevezett operátorok irányítják, akik kirúghatnak bárkit (ezzel a hétköznapi kifejezéssel élnek!), akinek nem tetszik a szövege. Ezt a jogot egyes magánszobáknak is megadják. Most nem beszélék a chat működtetéséről, szolgáltatásairól és kezeléséről.

Ezek olyan technikai dolgok, amelyek a chatelők igényeit szolgálják. Mindezek ellenére az erőszkas belépők és zaklatók minden szobában megtalálhatók. Az oldalak saját etikai szabályokat állítottak fel a chatelők számára, de ezt vagy nem tudják, vagy nem is akarják betartani az oldalak gazdái, a chatelők meg fűtyülnek rájuk. Mindebből látható, hogy a nagy csevegőkben ilyen szempontból teljes káosz uralkodik. Az egyik fő chaten teljes oldalalt tesznek ki azok a trágár, durva, közönséges és pornográf nevek, amelyeket a szolgáltatók nem engedélyeztek. Ennek ellenére a chatelők furfangosan mindig újabbakat találnak ki, amelyekben egyértelmű szexuális utalások találhatók.

A chatelők maguknak különböző fantázianeveket adnak, amelyeket jellemzőnek tartanak, de legtöbbször a figyelemfelkeltés és meghökkenítés a céljuk. Sokan a nevük mellé tett évszámmal a korukra is utalnak. Általában a női és férfinevek első rá-

nézésre megkülönböztethetők, de sok esetben nem tudni, valójában kit takarnak.

Az úgynevezett közös szobába bárki beléphet, és ott zsinyes folyamként gördülnek lefelé a szövegek. Ez a hőmpolygó szövegáradat a jellemző a legtöbb chaten. Azok a legizgalmasabb közös szobák, ahol több száz felhasználó van bent egyszerre, ezeknek nagy a népszerűségük. Mert minél többen vannak jelen az üzenetekben, annál zsinesebbek a sorok, és nagyobb a névhasználat is, amit a sok privátózás sokak számára még érdekesebbé tesz. Valójában az üres szövegelés, egymás ugratása, piszkálása, macerálása (ennek tényleg semmi köze a beszélgetéshez) és a kötekedés a legjellemzőbb vonása a közös chateknek. Ezekben (a szobák témájától és az életkorcsoportoktól függetlenül) igen primitív társalgás folyik, hiszen értelmes mondatokra senkinek nincs ideje, de erre igény sem mutatkozik. Ha valaki mégis értelmes, tartalmaz gondolatokat próbál beszempészni, akkor azt a jámbor chatelő hamar kiutaltja, lehetetlenné teszi a többiek.

Farkastörvények uralkodnak. Ez a tartalmi és stíluszegénység egyben a chatelők általános szellemi szintjére is utal. A közös chatben egymást köszöntgetik, becézgetik órákon át, és apró, szurkáló megjegyzéseket tesznek egymásra idegen és ismerős emberek, hol finomabban, hol durvábban. Újabbban az egyik chaten azt találták ki, hogy egy képzeletbeli bulit rendeznek, és azon évődnek (40 körüli korúak!), hogy ki mit, milyen ételt vagy italt vinne el a buliba, stb. Valahol ez azt is jelenti, hogy ezek az esti, éjjeli képzeltégek valószínűleg bulit pótolnak. Fölkölik az emberben, hogy akik már annyire ismerik egymást a közösségből, miért nem találkoznak egy valószínű bulin? Úgy látszik, a chatbuli ol-

csóbb és kényelmesebb pótlék. A másik fajta chat az úgynevezett „priví”, ami a privát ablakot jelenti. Itt valójában csak két ember társalgathat, amíg valaki meg nem zavarja őket. Vagy belépéssel, vagy újabb jelentkezővel, hacsak le nem tudja zárni a szobát a két beszélgető. Ez nem minden esetben sikerül. Nagyon sok chatelő azt csinálja, hogy benne van a közönségben, s közben egyszerre több priváttal is beszélget, ami mindig több külön ablakot jelent. El lehet képzelni, hogy ilyen esetben milyen szintű az odafigyelés egymás iránt. Még két ember is nehezen tud szót érteni, míg mások mondanivalóját követni, hát még akkor, ha egyszerre másokkal is akar beszélgetni. Bizonyos chatelőknél ez a halmozás már komoly szenvedélyt jelent. Amit előbeszédben képtelenek elmondani (mert esetleg nincs is kinek), akkor azt a chaten korlátlanul és teljes felelőtlenséggel megtehetik. Részenben ebben rejlik a népszerűsége. Sokkal több emberrel lehet kapcsolatba kerülni rövid idő alatt (és ingyen!), mint az élő valóságban. Ezért a chat valójában egy „kibeszélőeszköz”, panaszláda és egyfajta fórum is. Sokan innen szereznek alkalmi jellegű közérdekű híreket, de érdekes, hogy ennek még sehol nem nyitottak külön szobát, mert mindenütt a magánéleti témák uralkodnak.

A chatelők lélektana

A chat jellegét és a beszélgetés alakulását elsősorban a technika határozza meg. Hiszen amikor nem ismerősökről van szó, hanem két vadidegen emberről, először a két fél bemutatkozásával, alapvető megismerési szándékával kezdődik a beszélgetés. A technikai adottságok miatt nincs lehetőség hosszú és bővített mondatok megfogalmazására, hanem úgy, mint az SMS esetében, mindenki röviden és tömören próbálja kifejezni magát. Ebből adódnak aztán a kezdeti félreértések is, hiszen ha az egyik fél hibázik az írásban (betűtívesztések), vagy nem fejezi ki magát pontosan, akkor főlöslegesen megy az idő, és nem jutnak előbbre, csak tovább kuszálódik a megértés.

Ezért van az, hogy ha egy chatés párbeszéd kezdetét megnézzük, úgy néz ki, mintha egy rendőrségi kihallgatási jegyzőkönyvet olvasnánk. Soha nem lehet tudni egy új belépőnél, hogy kicsoda, micsoda, ezért minden chatelő először az alapvető dolgok (kor, nem, lakhely) tisztázásával próbálja kezdeni a párbeszédet. De ez nem mindig sikerül – vagy az egyik hibájából, vagy mindkettőből. Általában a chatelők idegesek, türelmetlenek, kapkodnak, igazán nem is figyelnek a másik szövegére, ezért a megértés és megismerés, bemutatkozás ideje nagyon elhúzódik. Kivéve a profi chatelőknél, akik már az első szavakat olyan célirányosan adagolják, hogy a kérdéseik elől nem lehet kitérni. Mindenesetre a chatelés (jó esetben) sok izgalmat, sok érdekességet tartogat, ezért is használják olyan sokan. Másrészt egyszerűbb, mint az SMS, olcsóbb, mint a telefon, és rövidebb idő elég

sok információ megszerzésére, mint pl. e-mailben.

A chat másik nagy erőssége, hogy idegen emberek közvetett úton való megismerésére ez a leggyorsabb és legjobb eszköz.

Típusok

A chatet sokféle ember sokféle célra használja, ám általában főlismerhetők jellegzetes szándékok. Nagyon sokan ismerkedésre, barátok, ismerősök szerzésére használják. De nagyon sokan vannak azok is, akiknek ez csak egyfajta felüldülést, kikapcsolódást jelent a mindennapi munka után. Nem véletlen, hogy a chateken a legnagyobb forgalom este nyolc és éjjel egy óra között van. Aki bizonyos ideig chatel már, az hamar rájön, hogy amint az életben, úgy itt is különböző típusokba sorolható emberek ismerhetők fel. Őket a chatés szokásaikról lehet megismerni. Egyik ismerősöm fejezte ki ezt a legjobban, amikor azt mondta: **aki a chaten embertelenül,**

megbotránkoztatóan, agresszíven viselkedik, az az életben is olyan. Sajnos az ilyen típusokból van a legtöbb minden chaten, ráadásul ők inkább a fiatal korosztályokból kerülnek ki. Már a számítógépen nőtték fel, tehetségszüleik gépet vettek nekik, de a nevelésükről nem gondoskodtak. Elképesztően sok magatartászavaros, az elemi illem-

beszélgetése **in|k**

szabályokat sem ismerő tizenéves található a chaten, de semmiben sem különbek a 20-as, 40-es korosztályok sem, legfeljebb náluk ez a magatartás nem olyan gyakori, ám más vonatkozásban ők még durvábbak, még rafináltabbak. Meglepő az is, hogy a chatelők között kevés az 50-60 év körüli, miközben a számítógéppel rendelkezők között elég szép számmal megtalálhatók. Sejtéseim és tapasztalataim szerint a chatelők 60%-a a 20 éven aluliak közül kerül ki. És a budapestiek aránya legalább 80% lehet. Ezek az adatok a torz internet- és gépellátottsági állapotokra utalnak. Amelyek nagyon sokára fognak rendeződni nálunk. Most nézzünk meg néhány jellegzetes chatelőtípust!

1. A futóbolond: minden szóba belép, nem leli a helyét, örökösen ugrál az egyik chatről a másikra, sehol sem tud megállapodni. Valójában egyik szobában sem érzi jól magát, aminek gyakran az az oka, hogy már több helyen leszerepelt, sok szobából kirúgták.

2. A ravaszdi: ő nem regisztráltja magát, nem adja ki az adatait, úgy gondolja, így bátran tevékenykedhet minden szobában. Sokszor komolytalan, általában egyik chatről ugrál a másikra.

3. A fülelő: ő az, aki belép egy szobába, sokáig ott van, és csak fülel, de a világról sem szólna hozzá semmihez. Egy darabig ezt meg tudja csinálni, de általában a többiek szóra bírják, mire nagy sértődöttség kilép. Nemcsak a többszemélyes magánszobákban, de a közönsben is ezt a fülelő, megapluló magatartást folytatja.

4. A provokáló: neki az a lételeme, hogy ha valahová belép, rögtön rá figyelnek. Ezért állandóan csak kötekedik és provokál. Ezt persze csak addig teheti meg, amíg a többieknek el nem fogja a türelme.

5. A mocskos szájú: ez a fajta csak trágár, mocskos kifejezésekkel tudja kifejezni magát, vagy így akarja magára terelni a figyelmet. Sajnos nagyon sokan vannak, és utánpótlás mindig van belőlük.

6. Aki biztosra megy: ő verbéli profi, nem tesz fölösleges köröket, tudja, mikor és kivel lehet, illetve érdemes beszélni. A közönsben is hozzá tud szólni a témákhoz, nem utaltatja meg magát másokkal. Persze neki is nehéz ezt az egyensúlyt megtalálnia és fenntar-

tania. Az ilyen típus kialakulásához ezért időre és sok tapasztalatra van szükség.

7. A kezdő: ő még csetlik-botlik, sok pofont kap másoktól, de ha ügyes, hamar föltalálja magát. Általában a chatelők segítik egymást technikai és egyéb téren, de a legnehezebb dolgokban itt is mindenki magára van utalva. **A chat olyan, mint a mély víz, meg kell tanulni úszni benne.** És a chatelő hamar megtanulja, hogy az árral szemben nagyon nehéz úszni – de azért lehet. Ez utóbbira viszont kevesen vállalkoznak.

A chat nagyon sok emberről (a fiatalok és a felnőtteket is beleértve) kóros szenvedéllyé válhat, egyfajta hiánypótló eszközzé. Az emberi kapcsolatok soha nem voltak olyan mélypontra, mint manapság, amikor a technikai örület és a pénzhajhászás sokakat rabul ejt.

A közösségi, társasági élet hagyományos szintereit szétverték, lepusztították az elmúlt ötven évben. Rengeteg a magányos, sivár fiatal és felnőtt. Sokan menedéket, érzelmi és lelki pótlókat keresnek a chatben, több-kevesebb sikerrel. A megromlott társadalmi viszonyokért a chatelők nem lehet felelőssé tenni, ők csak következményei és tükröződésai társadalmi viszonyainknak. S még egy adalék, ami miatt a chat sokánál pótlékká válik. Ez azokra vonatkozik, akik nem képesek intim kapcsolatokat teremteni. Vagy azért, mert képtelenek rá, esetleg nincs rá lehetőségük, vagy pedig azért, mert a chates beszélgetések átmenetileg valamennyire kielégítik őket. Az teljesen nyilvánvaló, hogy nagyon sok szexuális gondokkal küzdő fiatal és felnőtt itt reméli lelki, szellemi és érzelmi pótlókat szerezni. Amellett ez egy kényelmes eszköz. Viszonylag rövid idő alatt, nem túl sok fáradsággal lehet „kapcsolatot” teremteni.

Jövő

A chat nagyon gyorsan változó eszköz. Hatalmas fejlődésen ment keresztül, és még sok lehetőséget tartogat számunkra. Ha majd bejönnek a képes és hangüzenetek, az megint nagy változást fog hozni. Tovább bővülnek majd a szobák témái, és speciális rétegigényeket szolgálnak ki. Az is lehet, hogy egy idő után közeletti chatoldalak is kialakulnak, aminek nagy jelentősége lenne. Jelenleg nálunk a chates kultúra még gyerekcipőben jár, mint ahogy sok minden más is. Mindenesetre manapság nagy népszerűségnek örvend ez a szokás, szórakozás, játék. Sokan már arra is rájöttek, hogy hogyan lehet komoly ismeretéseket kötni a chaten, de a legtöbben csupán alkalmi időtöltésnek, kikapcsolódásnak tekintik.

a mi Mac **ink**

Magyar Címtár

Karácsony
<http://www.karacsony.lap.hu>

Kas-Pack
<http://www.kas-pack.hu>

Képek
<http://www.freeweb.hu/kiszolt1/Kepek/kepek.htm>

Kezeket fel!
<http://www.extra.hu/kezeketfel>

Kifőzde
<http://kifozde.inf.hu>

Kovat
<http://kovat.ini.hu>

Krix-krax
<http://extra.hu/krix-krax>

Kung-fu Akadémia
<http://www.kungfuakademia.hu>

L

Lakberendező
<http://www.extra.hu/lakberendezes>

Lehőz & Társa Bt.
<http://lehoczbtfw.hu>

Letöltések
<http://letoltes.lap.hu>

Lexibook
<http://www.lexibook.hu>

Lovas Nemzet újság
<http://www.lovasnemzet.hu>

Lőrincz L. László
<http://www.extra.hu/shogun>

M

Magyar Könyvelők Országos Egyesülete
<http://www.mko.e.hu>

Magyar várak
<http://www.varak.hu>

Malév Repülőklub
<http://malév.repuloklub.hu>

Menedzserkalkulátorok
<http://www.royal.bl.hu>

Mars-bolt
<http://www.marsbolt.hu>

Medic Info
<http://www.medicinfo.hu/humor.html>

Megacity
<http://www.megacity.4u.hu>

Metalindex
<http://www.metalindex.hu>

Meztelen Ebéd
<http://www.tar.hu/meztelenebed>

Médiahajó
<http://www.mediahajo.hu>

M. Gyuri
<http://www.mgyuri.hu>

Mindmegette és a Knorr
<http://www.mindmegette.hu>

Mobilhírek
<http://www.mobilhírek.hu>

Mobiloffice
<http://www.mobiloffice.hu>

Mozi
<http://mozi.rulz.hu>

MP3-borítók
<http://mp3.boritok.hu>

MusicHello
<http://www.musichello.com>

Múzeumok
<http://www.museum.hu>

N

Netkukac
<http://netkukac.ini.hu>

Netrevaló
<http://www.netrevalo.hu>

O

Óraszalon
<http://www.oraszalon.hu>

Orvostudomány
<http://orvostudomany.lap.hu>

Óthonok
<http://www.otthonok.hu>

P

Paks
<http://www.paksnet.hu>

Panni társkereső
<http://panni.pottom.com>

Pécsi Hét
<http://www.pecsihet.hu>

Pedagógiai Központ, XVII. kerület
<http://w3.ernetnet.hu/pedkoll>

Phoenixpower
<http://www.phoenixpower.hu>

Pöligocsi
<http://www.poligocsi.hu>

Proathlon
<http://www.proathlon.hu>

Prospero
<http://www.prosporo.hu>

R

Rajzfilmek
<http://rajzfilm.lap.hu>

Rehabilitáció
<http://www.egyutt.info.hu>

Rohanás
<http://www.elender.hu/~halaszjp>

Röplabda
<http://www.freeweb.hu/szfc>

Rövidítések
<http://www.rovidites.hu>

S

Sarokpont
<http://sarokpont.fw.hu>

Sütak
<http://sütak.vilaglatlo.hu>

Spider-Net
<http://epitkezes.tarantula.hu>

Sportfotók
<http://sportfotok.hu>

Studentnet
<http://www.studentnet.hu>

Studing Art
<http://www.studing.hu>

Szaku
<http://www.szaku.hu>

Szálláshelyek
<http://szallashelyek.vilaglatlo.hu>

Személyzeti tanácsadó
<http://www.skscastle.hu>

Szerencsejáték
<http://www.szerencsejatek.lap.hu>

Szexshop
<http://www.szexposta.net>

Színes info
<http://www.szinesinfo.hu>

Szösszenet
<http://rgyozo.axelero.hu/szosszenet>

T

Tamás Zita - divát
<http://members.chello.hu/divat>

Targoncaszerviz
<http://www.amg-targoncaszerviz.hu>

Társközvetítő
<http://www.tarskozvetito.hu>

Távkönyvelés
<http://www.tavkonyveles.hu>

Teveclub
<http://www.teveclub.hu>

T. Feri
<http://www.tferi.hu>

Topolisz
<http://www.topolisz.hu>

Történelem
<http://www.mult-kor.hu>

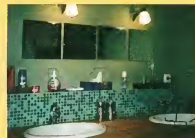
Trojka vendéglő
<http://trojka.hu>

Tűzföld
<http://w3.ernetnet.hu/brave>

U

UltiNet
<http://www.ultinet.hu>

Üvegmozaiik
<http://www.uevegmozaiik.hu>

Üzleti tanácsadás
<http://www.sulaco.hu>

V

Vásárok Európában
<http://www.terminy.cz/vasarokindex.htm>

Vas Megyei Munkaügyi Központ
<http://www.vasmmk.hu>

Világlátó
<http://korutazasok.vilaglatlo.hu>

Villa-Lux
<http://www.villalux.hu>

W

Wahun
<http://www.wahun.hu>

Wallpapers
<http://wallpapers-world.freeweb.hu>

WAP-radar
<http://www.wapradar.hu>

Western
<http://www.extra.hu/western>

World Rally
<http://www.worldrally.ini.hu>

Z

Zsolt
<http://kiszolt1.freeweb.hu>

Volt job!

Online állásközvetítők

Már az elején le kell szögezni, hogy az álláskereső és -kínáló oldalak bemutatásához éppen elégséges választékból szemezgethetünk. Ha bármelyik portálszerű site katalógusában ebbe az irányba indulunk, igencsak komoly kínálat tárul elénk, szépek, csúnyák, okosak és buták, mint minden netes slágertémában. A nagy masszából azokat választottuk ki, amelyek az internetre teremtek, és nem valamelyik offline iroda homepage-eként üzemelnek.

A híroldalak vagy a keresők közül az ember azt választja ki magának, amelyikről pozitív tapasztalatokkal rendelkezik, valamely szempontból jobbnak ítéli a többinél – vagyis amelyik bevált. Annál tart ki az első nagyobb csalódásig, vagy amíg nem kap fülest egy kreatívabb dologról. A jobsite-ok – akár a partnerkeresők – használata más elvek

alján működik: csekély erőfeszítéssel mindenyikre betehetjük a lábunkat, s minél többre, annál nagyobb az esélyünk célunk elérésére. Az ilyen fajta oldalak nem tartalmuk gazdagságával, hanem a regisztráltak számával dicsekednek, akár a hirdetési újságok – lehet bármilyen ízléses a küllemük, ha nincs bennük hirdetés.

Gyűjtőhelyek

Néhány általános tapasztalattal kell kezdenünk, mielőtt egyenként vizslatnánk a szerencsés és szerencsétlen kiválasztottakat. A dolog nagyjából minden esetben úgy működik, hogy a munkakereső ingyen felteszi az önéletrajzát, a munkakínáló cég pedig (pénzért?) az állásajánlatait. Emellett bizonyos összeg fejében a vállalatok válogathatnak az önéletrajzok közül, a magánemberek pedig ingyen kutakodhatnak az állásajánlatokban, kritériumok alapján. Így elméletileg egyszerre megoldódik a kereslet és a kínálat ügye,

http://www.prim.hu

lyet világosan kettőszta-
nak a munkaadóknak és
a hallgatóknak szóló ré-
szekre. A keresést úgy ol-
dották meg, hogy ha va-
lamilyik kritérium szerint
választunk, a többi a
rendszer automatikusan
szűkíti. Így nem fordulhat
elő, hogy a friss jogi dip-
lomával rendelkező ifjú
szoftverüzemeltető állás-
sal kecsegtessék. A FAQ
egyre több újonnan léte-
sített site-ról marad le az internet térhód-
ításával, a világháló használatának hét-
köznapivá válásával. Itt viszont gondol-
tak rá, és ez mindenféle szempontból
hasznosnak látszik. A lényeg, hogy össze-
fogjal mindent, amit az állásközvetítő-ol-
dalak használatáról tudni kell, és megad-
ja azokat az adatokat, amelyek alapján
mérleghelünk, mielőtt regisztrációra
adnánk a fejünket. Az előző honlapról
(J45) lemaradt az árlista (szemérmesen
a működtetőhöz kell fordulni a szükséges
adatokért), itt viszont van: a munkaerőt
kereső cégek 6900 forintért kapnak egy
életrajzot. (Az álláskeresők számára in-
yenesenek a szolgáltatások, a munkaerő-
keresőknek kell fizetniük.)
Kiegészítő tartalom gyánánt egy remek
ötlettel találkozhatunk, kár, hogy még
nem nagyon vették igénybe az egyetemist-
tá. Ez a jegyzetbörze. Aki állt már a kará-
csonyfa alatt görccsel a gyomrában, hogy
miből készül fel a január 4-ei vizsgájára,
az tudja, hogy adott esetben egy vagyont
fizetne érte, ha tudná, hogy kinek. Az öt-
let tehát remek, ám a keresés után kide-
rül, hogy a görcs mégsem hagy alább,
mert sehol egy épkezláb jegyzet.
A kariertanácsok között találkozhatunk
a munkahelyi beilleszkedés problémáival,
a külföldi lehetőségekkel, a szakmai gya-
korlat örömeivel és buktatóival. Ezenkívül
vannak cikkek a munkaerő-piaci trendek-
ről és a friss diplomások fizetési igényei-
ről – mindez szembesítve a realitásokkal.
Fórum elméletileg létezik, csak még nem

The screenshot shows the Job Pilot website interface. At the top, it says "Mit hoz a jövő?" (What does the future bring?). Below that, there are several job listings with photos of people and brief descriptions. The site has a clean, professional layout with a navigation menu on the left and a main content area on the right. The top right corner has a search bar and an "OK" button.

lakták be az egyetemisták. Feltehetően
máshol ragadtak!

A mosolygós

Európa karrierpiacaként hirdeti magát
a Job Pilot (www.jobpilot.hu), közben
pedig veszítettül mosolygós arcukkal né-
zünk szembe mindjárt a nyitó oldalon.
Ebben a pillanatban tűnhet fel, hogy
a jobsite-okon mincsenek képek,
csak szöveg és logók, s ez alól
a Job Pilot kivétel. Mivel egy
nemzetközi hálózat tagja, lényeg-
esen nagyobb számokkal (pl.
66 ezer ajánlat) kecsegteti az
álláskeresőt – ez viszont csak
azoknak jó hír, akik még a hatá-
rainkon túl is melóznaknak,
a többieknek édes mindegy.
A rendszer ugyanaz, csak a kere-
sési kritériumok között szerepel
a nyelv meg a földrés. Azt kell,
hogy mondjuk, hiába a nagyobb
választék, továbbra is a business
és az IT van előtérben, humán té-
mákban itt sem segítenek a sze-
rencsétlen bölcsészen. De hát ez
a háló sajátossága.
A bónusz tartalom Pályacsús Ma-
gazin fedőnév alatt szerepel, és
periferikus, valóban magazin-
jellegű témákkal foglalkozik,

amelyek tényleg hiányoznak a többi ha-
sonló honlapról, úgy mint a kismamák el-
helyezkedési nehézségei, kikapcsolódás,
továbbképzés, munkahelyi viccek stb.
Mindez egybevág azzal a feelinggel, hogy
a site arcultata inkább egy női magazin
külemére emlékeztet, és a tartalom is be-
be az irányba mozdul el, bár nem mintha
baj lenne. Így legelőbb más, mint a többi.

Az üzleti

A CV Online (www.cvonline.hu) szintén
nemzetközi, méghozzá a kelet-európai
site-ok hasonló nevű hálózatának (CV0)
tagja. Fantasztikus, több tízezres szám-
adatok röpködnek a levegőben, bár nem
mindegyikről tudható, hogy mit is jelent
pontosan. Például mi a különbség az ál-
lásajánlatok és az aktuális állásajánlatok
között azonkívül, hogy az előbbieket mint-
egy negyvenszeresük az utóbbiaknak? És

The screenshot shows the think ahead website. The main heading is "FOOD KI A NAGY HALATI". Below this, there are several job listings with images and brief descriptions. The site has a modern, clean design with a navigation menu on the left and a main content area on the right. The top right corner has a search bar and an "OK" button.

Jöhet az őszi levélhullás.

PRÍM *posta*

http://www.prim.hu

ugyanaz vonatkozik az álláskereső és a feltett önéletrajz közötti különbségre. Ha a társadalmi viszonyokat hűen tükröznék az oldalon olvasható számok, akkor olyan mértékű munkanélküliség lenne idehaza, hogy a legjobb lenne azonnal csomagolni. (Feltesszük, sok álláskereső talált már, csak nem vette le az önéletrajzát, vagy keres az is, akinek van, csak elégedetlen.) Ami minden oldalról elmondható, az

ajánlattal és keresettel dicsekedhet. Ehhez jön a saját tartalom, többnyire ugyanazokkal a témákkal: önéletrajz, IQ-teszt, tanácsok stb.

A Jobmonitor (www.jobmonitor.hu) tíz internetes álláskereső, harminc személyzeti tanácsadó, tizenöt-tizenöt vállalat és egyéb vállalkozás adataival jelenik meg, köztük szinte mindegyikkel a fent említett oldalak közül. További szolgáltatása, hogy e-mailben is elküldik azokat az időközben beérkezett állásajánlatokat, amelyek megfelelnek az általunk megjelölt feltételeknek. Egy account manager biztosan tud célirányosan keresni, és nagyon nem is viszik be az erdőbe, de aki nem az üzlet vagy az informatika világában szeretne munkát találni, annak be kell érnie az „egyébbe”. Itt a szerkesztők, azon felbuzdulva, hogy tekintélyes mennyiségű adattal rendelkeznek, létrehozták a „kultúra” munkaköri meghatározást, ezen belül viszont ömlesztve táncoslyanokat, gépkocsivezetőket és tanárokat keresnek közös kategóriába tartozóként. Mostoha körülmények!

Ugyancsak portálszerű a Karrier (www.karrier.hu), ahol a sokféleséget a látvány zagyaságával is hangsúlyozni próbálták a készítőik. Sajnos az embernek percekig döbbsenten kell vizslatnia a nyitó oldalt, hogy eldönthesse, hová bökjön végre. A munkaköröket dívtan angol szavakkal jelzik: Eco, Techno, HR, IT, Sales – nyugodtan lehetnének rapzenekarok nevei is.

Ehhez képest meglepően olvasmányosak a cikkek. Á la carte elnevezéssel szerepel a járulékos – és egyébként nagyon eredeti – tartalom, amelyben a megszokottakon kívül például Jósda, Grafómánia (már az önéletrajzokat sem fogadják el a kézírással!) és szakpszichológiai tanácsadás is szerepel. A karrierasztrológia mókás, arról szól, hogy a jegyükkel milyen fajta munkakörökre vagyunk alkalmasak, milyen a Bika, az Oroszlán és a Rák stb. főnök, hogyan kérjük tőle fizetésemelés, stb. A Havi fix egy kis ablakban kinyúló kalkulátor, amely földrajzi hely, munkaterület és beosztás szerint megmondja, hogy mekkora az ideális fizetés.

állása **i n k**

A csinos

Munkát nem kínál, ellenben az emberek magukat kínálják a www.manoken.hu oldalon. Egy hölgy lépett a „választék” majd néhány figura mintegy a témák prototípusaként jelenik meg: a statisztika, a modell, a táncos, a fitness, a hostess és a gyermek. Emellett ügynökségek és fotósok is ajánlják magukat. Csak azért tettük ide búcsúzóul, hogy oldjuk a hangulatot. Hangsúlyozzuk: ezt a site-ot csak akkor használhatjuk, ha táncost, hostessst stb. keresünk magunknak. Ha munkát, akkor nyomás!

itt hatványozottan érvényes: kimondottan az üzleti és információs világra koncentrált, s még csak fel sem kínál mást.

A hozzáadott tartalom erőssége a fórumnak az a fele, amelyben felkért humánerőforrás-szakértők (munkajog stb.) vesznek részt, ám a szabad csevegőszobák is felülről vezényelték, vagyis a szerkesztők által megadott témákban várják a hozzászólásokat. Itt is vannak tesztek, hírek, képzési lehetőségek, ezeket a pontokat beszállítók segítségével oldják meg.

A gyűjtők

Mint az elején említettük, több olyan site is létezik, amely saját szerkesztésű keresőjébe más online jobboldalok regisztrált felhasználóit nyomja be, így módon jóval több

lexikoncikk, 71 zenei részlet, 280 képi anyag, valamint 540 más sajtóforrásból átvett írás.

A RomaPage portál tartalmában, külső megjelenésében, az információ szervezésében, valamint a szerkesztőségi munka tekintetében egyaránt megújult.

A változtatás okát a szerkesztők abban jelölték meg, hogy meg kell felelniük az internetes tartalomszolgáltatás új kihívásainak. „Mivel a program kulturális és társadalmi missziót tölt be azzal, hogy információt szolgáltat, ebből következően sikeresnek kell lennie ahhoz, hogy a hírek mind több emberhez eljussanak” – mondja az egyik munkatárs a szerkesztőségben. Saját tapasztalatuk is megerősíti, hogy lejárt a statikus információszervezés kora: az a honlap tud „érvényesülni”, amely állandóan frissülő tartalommal, aktívan keresi meg a felhasználót, ahelyett, hogy passzívan várna, amíg „ráklikkelnek”. A RomaPage **dinamikus portál**á vált.

Mi változott?

Az új RomaPage rendszeresen jelentkezik olyan **képes-hangos tudósításokkal**, amelyek tudományos konferenciákról, politikai eseményekről, valamint kulturális programokról szólnak.

Az eddigi tartalom mellett feltehetően megemlékező a kialakított **fotótár**, amely a sajtó többi területének munkáját éppúgy megkönnyíti, mint az

előítéletek megelőzését. A Roma Sajtóközponttal együttműködve a honlap olyan lehívható fotómintákat tartalmaz, amelyek megfelelő minőségben elérhetők a hazai és külföldi magán-személyek, valamint a média számára.

Voice of Victims: a RomaPage nyitó oldaláról is elérhető hang- és mozgóképanyagok olyan emberek megszólalásai, akiknek életük során valamilyen módon diszkriminációban volt részük roma voltuk miatt. E szolgáltatás fontos a Nyugat-Európában és Észak-Amerikában működő nonprofit szervezetek, illetve döntéshozók tájékoztatása miatt is.

A szerkesztőség nagy hangsúlyt fektet az **angol nyelvű** anyagok megjelenésére. Ezen a téren komoly lemaradás volt a RomaPage-nek, ami – Horváth Valéria szerint – részben a szűk határidőknek és az erőforráshiánynak volt köszönhető.

A nyomtatott sajtó anyagai közül is jelentős mennyiségben kerülnek fel információk a RomaPage-re – természetesen a hozzájárulásukkal. Ezzel a szerkesztők célja nemcsak a romákról szóló információk minél hatékonyabb elérhetővé tétele, hanem az is, hogy az olvasónak módja legyen látni, miként közelítik meg az egyes híreket, társadalmi jelenségeket a különböző napiesetű hetilapok.

A régi munkatársak mellett újakat – roma fiatalokat – is foglalkoztat a RomaPage. Ádám Éva, Lócskai Terézia, Pintér Szabolcs és **Lévai Olga** az ELTE hallgatója, s büszke arra, hogy a honlap szerkesztésében részt vehet. Tevékenységük során – amellet, hogy a weboldal tartalmi és HTML-fejlesztésében részt vesznek – olyan **munkalehetőséghez** jutnak, amely **szakmai ismereteiket** bővíti.

Új szerkezet

A weboldal új szerkezete az ismert magyar és külföldi **portálok** felépítésére

emlékeztet. A rugalmasabb és áttekinthetőbb megjelenés mögött az információk újszerű, PHP alapú szervezése áll. A cikkek, hírek, pályázatok mindegyike mellett közvetlenül elérhetőek más honlapok linkjei, más – a témához szorosan kapcsolódó – cikkek, hírek, információk.

Az információk szervezése nem az eddigi megszokott rovatrendszer szerint történik, hanem különböző témaköröket ölel fel a site. Így jelenik meg például az előítélet-diszkrimináció témaköre (amelyben a napi híryanagok mellett jogvédelemmel kapcsolatos információk, tudományos írások, weboldalak linkjei is megtalálhatók, sőt a hang- és mozgóképanyagok is az előítéletek megelőzését szolgálják). Hasonló a sajtó, valamint a politika témakörének megjelenítése is. A weboldal a **www.romapage.hu** mellett a **www.romaportal.hu**, valamint a **www.romamedia.hu** címen is elérhető.

Ami változatlan

Változatlan a szemléletmód. A Kurt Lewin Alapítvány munkatársai töretlenül azon dolgoznak, hogy a RomaPage program mögött meghúzódó értékek a munka során tükröződjének a weboldalon. **Változatlan** a RomaPage munkájának szervezése: a szerkesztők meggyőződése szerint a végsőkig törekedni kell arra, hogy a RomaPage **önfenntartó** legyen, még akkor is, ha erre nincs reménye a civil szervezet által működtetett honlapnak.

Shakespeare 3.1

Hamarosan új generációs játékok garmadája lepi el a piacot. Nem attól lesznek még sikeresebbek, hogy még brutálisabbak elődeiknél, hanem attól, hogy minden komponens megtalálható bennük, ami egy igazi boszorkányfőzethez kell: szex, erőszak, rock and roll, rejtély... Olyan 3D-s szerepjátékok nyomják le a Half Life-ot és a Quake-et, amelyek sztorijai mind egy helyről származnak: William Shakespeare életművéből.

A szeptember 11-ei vérengzés óta szigorú monotonossággal nő a legkülönbözőbb kaland- és egyéb játékokkal szembeni elvárások halma. A virtuális világnak azzal kell konkurálnia, ami egyszerűen nonszensz: hogy a nappaliban élő egyesekben robban föl a „szabad világ” két talán legjobban őrzött szimbóluma egy mobil- és egy országimázsreklám között. Ellentétben Hollywood soros hiperborzalmaival, amelyeket immár DVD-ről szíppanhatunk agyunkba, itt nincs lehetőség semmilyen decens kis háromszögre vagy pötyyre, az adást megszakító breaking newsra nem vonatkozik a korosztályokra bontó rendszer. De nem ám! Éppúgy hat hattól hatvanhat évesig, jól belemarva

magát az emberi tudatba és tudattalanba. Ezzel olyan magasra emelve a tétet borzongásügyben, mint eddig még senki és semmi. Még jobb grafika, még több vér, még több borzalom önmagában nem segít. Az Achilles-sarok maga a sztori. Jó, jó, szét kell lőni New Yorkot, mert terroristák támadták meg: old fashion, volt már ilyen, nincs olyan káeuropei hely, ahonnan le ne selejtezték volna az ehhez használatos gépeket. Győzzük le a világ összes lehetséges harcművészeti iskoláját egyetlen sorozatverseny keretében: szintűgy volt már, lehetőleg partra szálló amcsi tengerészgyalogos és jokozuna egyaránt. A Doom-Quake-Half Life-világ bugyraiban olyan állapot lehetett, amilyen csak akartál. Most már nincs tovább, a mirigyek és hormonok hozzácsoktak a borzalom izgalmi szintjeihez, egy jobban kimunkált klánharcos súlyosabb arcá edzette magát, mint a hágai törvényszék elé állított délvidéki gyilkosok. És nem mentség, hogy az

egyik csak játék a virtuálisban. Szóval valami hibádzik, de rendesen. Megmondom, mi van. A következő lépés nem lehet más, mint profik kezébe adni a sztorigyártást, nem súlyosan gépfüggő fejlesztőmérnökre bízni azt, amihez dramaturgoknak, szövegíróknak és egyéb más színári embereknek kell hozzájárulni. Nagy biznissz: a Silicon Valley tucat-száma találhat magának káder a humán szférában, pláne mifelénk, Keleten, ahol köztudottan sokkal kreatívabbak a kreatívok, mint a Nagy Vízen túl. Mit nem adnának egy ilyen játékfejlesztő cégnél Geszti Péterért, aki, ha kell, maga elmondja Hamlet monológját a Rapulók kíséretében, Gryllus Dorka közbejöttével. Bár arra azért kíváncsi volnék, hogy ki volna képes angolra ferdíteni G. P. szócsavarmányait. Bár ha arra gondolok, hogy Frédi és Béné akkor lett igazi siker Amerikában, amikor Romhányi József ma is etalonértékű szinkronját visszaültették angolra... Tartok tőle, hogy semmi nem lehetetlen.

Ha vannak szakemberek, már nem is kell

szexoldala **i n k**

más, csak egy jó szerző, aki kilőszámra szállítja a témát és az alapanyagot. Holt szerző a jó szerző, részint mert nem szól bele a húzásokba, részint pedig mert holtában valószínűleg jogdíjmentes. Márpedig itt mind a kettő vasok szempont.

Lehetetlen volna kihagyni a Rómeó és Júliát. Kiindulási pontnak ott van *Baz Luroman* átírata, amelyben maga *Leonardo Di Caprio* domborított a szerelmes ifjú szerepében.

A játék azzal kezdődne, hogy kort, kinézetet, szemszínt, hajszínt és tulajdonságokat választanánk hőseinknek. Lennének olyan beállítások, amelyek alapvetően megváltoztatnák a történet keretét. Előfordulhat, hogy Mercutio tetszik meg Júliának, és Rómeó beéri a dadussal, netán Lőrinc barát csuhájában élhetjük át a pedofília minden szépségét két kard-, pisztoly- vagy aknavetőpárbaj között.

Játék közben olykor rendelkezésünkre áll a rabszolgatőzsdé, ahol saccolhatunk, azaz erszényünk, zacskóink terhére segítőtket vásárolhatunk mondjuk egy formás száműzetés elkerüléséhez. A Star Stock Exchange rendszeresen frissülne: Hol *Bruce Willis* állna jobban, hol *Richard Gere*, de az Antonius és Kleopátra bizonyos pontjain óhatatlanul egy Schwarzenegger.

A szexuális megnyilvánulások minden formája a maga teljes szépségében bontakozna ki a Shakespeare-játékok során. Rómeó és Júlia száműzött szerelmétől *Lady Macbeth* vérszanyákban gazdag, gyilkossággal terhes vonzalmáig vagy a már említett egyiptomi királynő sokszínű szexuális kultúrájáig, amelyet mindig a kiválasztott férfiak élvezhettek. Ám kreálhatunk magunknak olyan szereplőt is, aki mondjuk *Julius Ceasar* légiójában rabolja, erőszakoskodikja végig a kocka elvetésének idejét. Még az isteni *Svejket* is beolthatjuk egy gladiátorba. Vízkereszt, vagy amit akarunk.

A lényeg az, hogy jó színházi szokás szerint az indítás feszes legyen, és a fennkölt részeket alpári komédiaelemek kövessék, s a végeredmény mindig legyen meglepő.

Nem árt, ha a játékosnak van kiért izgulni saját magán kívül is.

Bizonyos digitális drámákhoz szükségesek bizonyos digitális segédeszközök. Ingerületátvitvők, kesztyűk, sisakok, miegymás.

A vevővédelmi előírások értelmében a gyártó köteles figyelmeztetni a vásárlót, hogy a szexuális energiát átvívó szerkezetek túl-

Nagyon exkluzív csatikon majd fölröppen a hír, hogy ez a játék tulajdonképpen az al-Kaida terrorszervezet titkos fegyvere, amely pont azzal igyekszik lesújtani Amerika legjobbjaira, hogy mindenben a tökéleteset kínálja. A hetedik mennyország hú mását élő egyenesben, magunknak kiválasztott főműsoridőben. A legfőbb bizony-

zott használata veszélyes, a túlhevülés szívpanaszokhoz és egyéb bántalmakhoz vezet. Kérik a fokozatokat úgy beállítani, hogy a játékos egészségi állapotát ne veszélyeztessék.

ságot erre egyesek szerint az szolgáltatja, hogy a Lear király és a Vihar keverékében már az is előfordul, hogy Prospero ellenfelei két repülőgéppel porig rombolják New York ikertornyait...

Nagy sebességű

egyéni

ADSL

Internet
kapcsolatok...

384/64 havi 10.900 Ft

Most kiépítési díj nélkül, ajándék ethernet kártyával!

Az árak nem tartalmazzák az ÁFA-t és 1 éves szerződés esetén érvényesek.

* Ajánlatunk 2002. december 31-ig érvényes.

EQNet Egyéni ADSL jellemzői:

- Sebessége
(le és feltöltés): 384/64
- 3db email cím és 10Mbyte tárhely biztosítása
- Észak-amerikai és európai késleltetés kevesebb, mint 85ms, sikeres csomagtovábbítás nagyobb, mint 99%
- Egyre több helyen az országban**

EQNet

EQNet Telekommunikációs és Informatikai Rt.

1011 Bp. Iskola u. 10.

Tel.: 214-4415

sales@EQNet.hu

www.EQNet.hu

** Budapest • Debrecen • Dombóvár • Eger • Győr • Hajdúszoboszló • Kaposvár • Kecskemét • Komárom • Miskolc • Mosonmagyaróvár • Nagykanizsa • Nyíregyháza • Oroszlány • Paks • Pécs • Sopron • Szekszárd • Székesfehérvár • Szombathely • Tatabánya • Zalaegerszeg • Cegléd • Keszthely • Körment • Kőszeg • Siófok

Az ADSL elérés nem mindenhol telepíthető. További információ: 214-4415, vagy sales@eqnet.hu

VILÁGURAI?

(6. rész)

*Miért beszél mindenki a számítógépekről?
Miért lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe”, a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része?
Nem válunk-e a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben?
Nem kell-e attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznak minket?
Nem válnak-e gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá?
Nem torzul-e el személyiségük az elektronikus játékoktól?
Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.*

(A mese a személyazonosságról folytatódik)

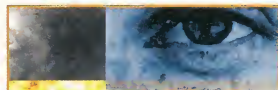
ELEKTRONIKUS VADNYUGAT

Néhány hónapja seriffként szolgálak az elektronikus vadnyugat egyik kisvárosában. Igaz, fizetést nem kapok – bizonyos előnyeik voltak hát a valódi vadnyugatnak. Viszont ott le is lőhették az embert.

Minálunk már nemigen folyik a vér. Ha akad egy-egy sültbolond, aki megpróbál coltjából durrogatva végigvágatni a főutcán, pusztá kézzel kipenderíthetem anélkül, hogy a pisztolytáskám után kellene nyúlnom. Nincs is pisztolyom. Hja, a technika!

A westernfilmek kicsit homályban hagyják a kérdést, hogy vajon az első vadnyugati települések megalakulásakor volt-e már seriff, és volt-e hatalma. Nos, volt. Ebben is különbözik a valódi vadnyugat az elektronikusuktól, mert az utóbbiban akár évekig remekül elvannak a falucskák seriff nélkül.

Harmincéves elmúltott az internet, de jóval rövidebb ideje szolgál közösségformáló erőként. Eleinte, amíg a kutatóintézetek géptermeiből ki nem tört, nagyrészt olyanok érintkeztek általa, akik amúgy is ismerték egymást, ha nem személyesen, hát a nyomtatott szakirodalom révén. Lassan tíz éve, hogy a hálózat meghódította a nyilvánosságot, s amióta közösségek alakulnak rajta és általa, azóta boldogítják azokat az elektronikus cowboyok. Jóval régebben tevékenykednek azok, akik nem a közösségeket, hanem magát az internetet szemelték ki célpontjukul – ők az elektronikus vonatrablók. Gyakran bekerülnek a tévéhírekbe is. Feltörik kormányzati intézmények, polgári szervezetek

honlapjait, és kicserélik a szövegeket gúnyviroktra vagy anarchista jelmondatokra. A nevük cracker. Nem hacker! Tessék vigyázni, a híradások rendszeresen összetévesztik a kettőt. A crackereknek semmilyen hitvallása nincs azonkívül, hogy fitogtatni kívánja hozzáértését, és esetleg van valamilyen politikai vagy szexuális elferdülése. A hacker viszont komoly ember. Nem fitogtatja hozzáértését, csak van neki, nem tör fel honlapokat, bár képes lenne rá. Vagy ha mégis, akkor sem okoz kárt, csak közli a tulajdonossal, hogy hol gyenge a védelme, mire fordítson nagyobb figyelmet. A hacker nem okoz nagyobb kárt a társadalomnak, mint akármelyik törvénytisztelő polgár, aki egyszer-kétszer már bliccelt a buszon, letagadott az adójából, vagy átslisszolt a piroson. Tavaly a „hagyományos média” többször is beszámolt egy interneten terjedő vírusról, az I Love Youróli,

http://www.novell.com

amely szerelmes levélnek álcázta magát, és óriási károkat okozott. Igen, víruskészítők is szép számmal találhatóak az elektronikus vadnyugaton. Céljuk, hogy programozói jártasságukat fitogtassák. Persze utána nem mernek előállni, hogy tessék nézni, ezt én írtam, ugye, milyen ügyes vagyok? Eolvasásuk az újságban, hogy vírusuk milyen messzire jutott el, és örülnek neki.

De azért az ilyen kártékony elemek igazából nem sok vizet zavarnak. Legfőképpen azaz szolgál rá az

internet az elektronikus vadnyugat névre, hogy kivonja magát a valószínű társadalom törvényei alól. Persze nem teljesen, de meglehetősen. Ez első hallásra lehetetlenségnek tűnik, hiszen a társadalom törvényei mindig és mindenütt érvényesek. Léteznek helyek és alkalmak, amikor további írott és íratlan szabályokat kell betartanunk, de a társadalom alapvető törvényei soha, sehol nem válnak érvénytelenné. Miképp történhet hát meg az interneten?

Nos, a válasz első fele az, hogy az interneten is érvényesek a valódi társadalom törvényei és szokásai – méghozzá nagyon is, sokszor szigorúbban, mint a valódi világban. Bizonyára látott már az Olvasó is olyat, hogy valaki az utcán szemtelenkedett másvalakivel, nem adta át a helyét a buszon egy idős ember-

nek, és hasonlók. Ilyet az interneten nem lehet csinálni, aki udvariatlan-ságot követ el, az nagyon gyorsan fejmosásra számíthat a közösség többi tagjától – aki pedig sűrűn illeltenkedik, és bocsánatot sem kér, azt hamar kigolyózzák maguk közül.

Az internetes illemtörvényt netikettnek hívják, s minden becsületes netpolgár – netizen – megköveteli a többiektől annak betartását.

A válasz második fele pedig az, hogy a valódi világ szabályai közül azok nem érvényesek a neten, amelyek annak köztétéseit próbálják ráhúzni a világhálóra. Illetve nem jó kifejezés az sem, hogy nem érvényesek, inkább azt mondanám: a netizenek nem szeretik, ha a valódi világ rájuk próbál telepedni, s ilyenkor kézzel-lábbal tiltakoznak – olyannyira, hogy megakadályozzák az ilyen próbálkozások keresztülvételét.

Elsősorban azt nem szeretik, ha különböző kormányok és intézmények ellenőrzésük alá próbálják vonni az internetet, amely álláspontjuk szerint nem tartható oda, mert az nemzetközi, és nem tulajdona senkinek. (Ez a fennálló helyzet megfigyelése, nem pedig az én egyéni elképzelésem. Mindazonáltal ennek az írásnak nem célja a pártatlan tudóst játszva „álszemlegetni”, ezért ki-mondom azt is, hogy messzemenően osztom a netizenek e többségi véleményét.) Az ellenőrzés alá vonás különböző módjai kapcsolódnak a kórháborúhoz, amiről korábban már szó esett, például a levelezés szűrése, ami nagyon veszélyes dolog. Képzéljük el, hogy a posta központjában van egy gép, amely minden levelet felbont, elolvas, és visszarakaszt, a csomagok tartalmát napi hosszónyeg órában fáradhatatlanul ellenőrzi. Egyetlen levél sem kerülheti el a figyelmét, s üzemeltetőinek csak annyit kell tenniük, hogy közlik vele, milyen kifejezéseket keressen a levelekben. Például „megölni az elnököt”, „atombomba”, „kommu-

nizmus”, az éppen aktuális politikai vezetők névsora és hasonlók.

Orwelli elképzelés? Nem is olyan régen még ilyen világban éltünk itt, a vasfüggönytől keletre, épp csak nem volt erre a célra gép, emberek csinálták, így csupán a „gyanús elemek”, az ismert ellenzékiek postájának ellenőrzésére nyílt mód. De megtették máshol is. Egy angol ellenzéki politikus mesélte, hogy egyszer megbeszélte a barátjával telefonon: itt és itt nagy tüntetést szerveznek. Igazából eszük ágában sem volt tüntetni, de a megbeszélte időpontban odamentek, és látták, hogy hemzsegnek a rendőrök. Ebből kiderült, hogy lehallgatják a telefonjukat. Nem is olyan régen az FBI-nak az volt a kívánsága, hogy tegyék lehetővé számára az Egyesült Államokban folyó telefonbeszélgetések egy százalékának ellenőrzését. Nem, mi nem akarjuk igazából lehallgatni őket – mondták –, csak a technikai lehetőséget akarjuk megszerezni a jövőben felmerülő igények céljaira. Józan ésszel persze senki sem hiszi ezt el nekik. No meg amire ma megvan a technikai lehetőség, arra holnap is meglesz, de a kormányok akár egyetlen éjszaka alatt megváltozhatnak.

A központi postabontogató automata elég nehéz feladat lenne megépíteni, hiszen millió kézre lenne szükséges a borítékok fölnyitásához és vizsgálatszerűségéhez, nagyon gyorsan kellene tudnia olvasni és felismerni az emberek rengetegféle kézírását. A csomagokról nem is beszélve. De az interneten mi sem könnyebb ennél! Nem kell felismerni az írást, hiszen a levelek egyezményes szímkódolással érkeznek, minden betűnek adott kódja van, s ezt minden számítógép megérti. Boríték nincs, ragasztgatni sem kell, s egy olyan számítógépet, amelynek van kapacitása óránként egymillió levél továbbítására, arra is van, hogy átnézze azokat gyánús szavakat keresve.

Novell

www.novell.com

http://www.novell.com

LINK

szolgá **i n k**

Ezt a netizenek nem szeretnék, mert totális uralmat jelentene a kommunikáció fölött. Több fronton is ellen-támadást indítottak a kormányok – nemcsak az amerikai – efféle szándékaival szemben. Először is mint választópolgárok nyomást gyakoroltak a törvényhozásra. Időnként sike-

rült is elutasítani néhány Nagy Testvér-szagú törvényjavaslatot, ám többségüket később minimális fogalmazásbeli változtatással mégis elfogadták. Másodsor – legalábbis néhány éve még szokásban volt – szándékosan betettek az e-mailjeikbe mindenféle kifejezést, amelyet ezek

a kormányzati masinák véltően keresnek. Valahogy így: „Kedves Alice, boldog születésnapot! Üdvözlettel: Bob. (Megölni az elnököt atombomba kommunisták kábítószer.)” A zárójeles rész nem utal semmilyen illegális tevékenységre, ez valójában egy egyszerű jókívánság, de a kulcsszavak miatt több millió hasonlóan ártatlan üzenet mellett ott landol a kormányzati masinák keresőiben. Ezzel azok túlterhelődnek, és képtelenek lesznek az áradat feldolgozására. Nem szép dolog? Nem, de a polgárok postáját megfigyelni sem az. Ha ti így, mi is úgy.

Nevem: Senki

„Az interneten senki sem tudja, hogy kutya vagy.” Így szól a szöveg egy ismert karikatúrán, amelyen két kutya ül egy számítógép előtt, és szörfözik. Találós mondás, az interneten csakugyan senki sem tudhatja, hogy akivel éppen eszmét cserél, nem kutya-e éppen.

Tegnap hallottam, hogy a magyar rendőrség új ingyenes telefonszámot helyezett üzembe bűncselekményekkel kapcsolatos adatok bejelentésére, aminek lényege, hogy névtelen maradhat a telefonáló. Vajon miért tették? Nem is olyan régen még nevet, címet, személyi számot kellett bediktálnia annak, aki bejelentett valamit, teljes személyazonossággal vállalva azt, amit állít.

Érthető, hiszen igaztalanul vádolni valakit bűncselekmény. De azért *Bacsó Péternek* is igaza van: A tanú című emlékezetes filmjében már porig ég Pelikán háza, mire a tőzoltók megérkeznek; s amikor Virág eltvárs szemrehányást tesz a kérésért, a tőzoltók azzal védekeznek, hogy nagyon sok hamis riasztást kapnak, először ki kell deríteniük, csakugyan van-e tűz, mert első az éberség. A kemény szatírából mostanra a rendőrség is megtanulta, hogy bizony a túlzott éberség hátrálthathatja az ügyeket.

http://www.novell.com

A rendőrség már rájött, az állampolgár nem mindig szeretné nével-címmel közölni, hogy a szomszédja veri a családját, mert akkor esetleg majd az ő családját is verni fogja. Úgysem az a kérdés, hogy ki jelentette föl, hanem az, igaz-e a vád. Hát az államigazgatás rájött-e már, hogy a polgár nem mindig szeretné nével-címmel közölni, ha nem ért egyet a kormánnyal? Az a magyar polgár, aki most elég idős ahhoz, hogy politikai kérdésekről véleménye legyen, jól emlékezhet még a régi viccre. Kohn feláll a pártértekezleten, és megkérdezi: „Eltvársak, hol van a zsír, hol van a liszt, hol van a burgonya?” A következő hónapban Grün áll fel az értekezleten, és azt mondja: „Eltvársak, én nem kérdzem, hol van a zsír, hol van a liszt, hol van a burgonya. Ezt én mind nem kérdzem. De hol van Kohn?” A polgár tehát időnként névelen szeretne maradni. Nemcsak akkor, amikor rendőri bejelentést tesz, politizál, lelkeség-igénylő szolgálatot hív, vagy kényes ügyben fordul az orvoshoz, ügyvédhez. Bármikor úgy tarthatja a kedve, hogy névelen szeretne maradni, és ezt a valódi világban is helyel-közzel megteheti. Ha beülök egy étterembe, ott sem kéri az igazolványomat. Ha tudok fizetni, jó, ha nem, menjek máshová. Ha szóba elegyedek valakivel, nyugodtan nevezhetem magam Jenőnek, ha úgy tartja kedvem. Az arcomat láthatja, ám a nevem csak akkor derül ki, ha én is akarom.

De azért a valódi világban nemigen lehet valakivel úgy ismeretséget tartani, hogy előbb-utóbb ki ne derülne az ember neve, lakcíme, telefonszáma. Ez a legtöbbször nem is szokta zavarni, de ha egyszer csak találunk egy olyan közvetítő eszközt, ahol senki nem láthatja az arcomat, nem hallhatja a hangunkat, még a valódi lakcímünket sem tudhatja, akkor azért mindenkiben fölmerül, hogy milyen lenne hamis néven bemutat-

kozni és hamis személyazonosságot költeni magunk köré. Nincsen ebben semmi rossz, megtettem én is internet-pályafutásom kezdő heteiben, s ki is nőtem belőle hamar – de a jogot, hogy ezt bármikor megtehessem, ma is fönntartom. Esetleg a nevemet is el akarom titkolni időnként, de a valódi lakcímemet, telefonszámomat mindenképpen. Nem azért, mert olyan nagy ember vagyok, akinek már a megközelíthetelenség homályába kell burkolóznia, hanem egyszerűen mert túl sok rosszindulatú bolond szaladgál az interneten (is), és jobb a békeesség. A vadnyugaton szintén megvolt ez az anonimitás. Belovagolt az ember egy kis porfészekbe, kikötötte a lovát a kocsmá ajtajánál, belökte az ajtót, és rendelt egy tequilát. Jött egy másik cowboy, megkérdezte a nevét, mire azt felelte, Joe vagyok. Közben esetleg Billnek hívták. A személyi igazolványt még nem ismerték, különben sem lett volna tanácsos csípőből tüzelő személyektől ilyesmit kérni. Az embereknek bizonyos idő és kellő számú áldozat után kialakult egy másfajta személyazonosságuk, olyan hamis nevekkal, mint Sundance Kölyök, Vadvíz Charley vagy – egy másfajta vadnyugaton – Fülíg Jimmy, Piszkos Fred és hasonlók. Ez volt a nevük, ismertetőjelük pedig a csizmájuk színe vagy a sebhelyek az arconuk. S közben volt egy másik személyazonosságuk, ahol valakit mondjuk George Mortimer Hopkingsnak hívtak, és volt egy kis háza az erdőszélen, benne feleség és gyerekek. Ez nem valami vadnyugati sajátosság. Ma is minden embernek több személyazonossága van, vagy mondjuk többféleből tevődik össze az az egy. A pesti faszterren a pol-

gárt Jancsikámnak szólítja az újságos, a zöldséges, a haverok a téren, tudják róla, hogy szereti a jó nőket és a menő sportkocsikat – de a vezetéknevéről fogalmuk sincs.

A felesége a kettő közül csak a kocsiokról tud, viszont ismeri például vonzódását a töltött káposztához, amiről a haverok nem tudnak semmit. A szeretője tud róla egy csomó dolgot, amit a felesége nem. És így tovább. Általában a legtöbb embernek van egy magánéleti és egy munkahelyi személyazonossága; utóbbiban úgy veszi föl a telefont: „Könyvelés, jó napot kívánok!”, előbbiben viszont: „Csöpi vagyok, mi a pálya?”

Ez teljesen normális, az ellenkezője lenne a furcsa, ha valaki még otthon is vezérgigazgató úrként viselkedne. De ha normális, akkor igény van rá az emberekben, hogy ezt kitesítessék. Az internet fizikai jellemzőiből következik, hogy az anonimitás tág teret kap – ebből következik, hogy igény is van rá, mert ami lehetséges, azzal az emberek mindig és mindenütt élni is akarnak. Ezért az internet ma alapjában véve anonim világ. Az embereknek egy vagy több „becenevük” van, amely lehet a valódi nevük, valami azzal kapcsolatos vagy egy teljesen önkényes névvel. Kisvárosom polgárai közt van Kiss Gábor, van Hózsói, van Yericó, és van szm. Itt, ebben a városban ez a nevük. Más elektronikus településeken esetleg más néven szerepelnek, amelynek talán van köze az itteni nevükhöz, talán nincs. Persze Kiss Gáborról sem tudhatom, hogy valójában ez az igazi neve, amint én is megjelenehetnék ugyanebben a kisvárosban, ahol egyébként seriff vagyok, például Ubulka álnéven. Őt perembe sem kerülne, soha rá nem jönne senki, ha én nem akarom, és semmilyen szabályt nem sértenék vele.

Mire jó ez? Nagyrészt semmire, a netizenek többsége általában a va-

szolgá **i n k**

lódí nevét vagy annak valamilyen rövidítését használja – a Warrior vagy McLee típusú hangzatos elnevezések általában fiatal srácokat takarnak. De először is ezeket a srácokat az életben ugyancsak így hívják a barátai, másodsorban ha ezt lehet, akkor más is lehet. Akkor lehet élvének küldeni tudósításokat elnyomó országokból, föl lehet hívni a figyelmét helyi vagy országos hatalmasságok visszafeléire. Az anonimitás lehetősége a demokrácia sarokköve. Ahol tiltott, ott nincs demokrácia.

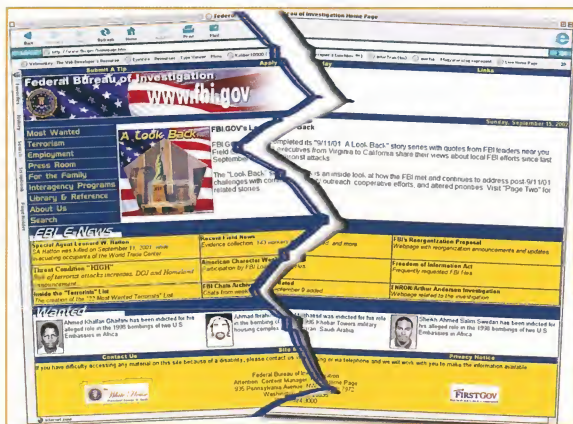
Simon mondja...

Igen ám, de az anonimitásnak veszélyei is vannak. A fejezet címe a Die Hard sorozat harmadik részéből való, ahol egy magát Simonnak nevező ismeretlen osztogat parancsokat szegény Bruce Willisnek, s ha az nem

Komoly kérdés, gondos választ igényel. Először is az újságok azért vannak tele az internetes bönözés hírével, amiért a repülőszercsétlenségekkel is tele vannak. Mert ha egy repülő baj nélkül átszeli az óceánt, az nem hír. Csak ha lezuhan. Valójában az interneten sokkal kevesebb a bönözés, mint a valódi világban. (Nyilván az Olvasó is kapásból föl tud sorolni egy csomó bűncselekményt, amelyet elektronikusan nem lehet elkövetni, mert személyes jelenlét kell hozzá.) Másodsor pedig az anonimitásnak tagadhatatlanul vannak veszélyei, ugyanúgy, mint minden emberi találmánynak. Napjainkban az egyik legtöbb áldozatot szedő találmány az autó, amely több tízezer embert öl meg vagy tesz tartósan beteggé évente – csak a balesetekkel,

kációt olyan rendszerré, ahol mindenkiről mindig tudni lehet a valódi nevét. Megpróbálták többször és többféleképpen, a kódháború jó néhány csatája szól erről. De nincs értelme, mert nem éri el azt a célt, amelyre hivatkozva a kormányok ezt megtenni próbálják: a bönözők megfékezését. Amint *Phil Zimmermann* mondta – s ez ma már közmondásnak számít az elektronikus társadalomban –: „If privacy is outlawed, only outlaws will have privacy.” (Ha a magánéletet törvényen kívül helyezik, csak a törvényen kívülieknek lesz magánéletük.) S ez nagyon igaz. Hiába figyelte a kormány az internetet, a mobiltelefonokat, bármit: aki elég nagy gazember, az meg fogja találni a módját, hogy kicsúszson a megfigyelés alól. Annak lesz péntele a kormány által ellenőrizhetően mobiltelefon gyanútan, speciális nyomeltűntető programmal kapcsolódni az internetre, bármire. Megfigyelni, ellenőrizni alatt tartani csak a becsületet, törvénytiszteelő polgár lehet. Őt pedig nem szabad.

Mi hát a megoldás? Egyszerű. A kormányoknak nem szabad megfigyelés alatt tartaniuk sem az internetet, sem más kommunikációs csatornákat, csak olyan módon és olyan esetben, ahogyan és amikor az jogszzerű: ha valakit konkrétan gyanúsítanak valamivel, azt törvényesen szabályozott módon meg szabad figyelni. Csak őt, nem a tömegeket. Az internet korlátlan szabadságát pedig abból a szempontból szabad megnyirbálni, hogy ha valaki nemzetközi megítélés szerint is súlyos bűncselekményt követett el a segítségével – tehát nem csupán egy helyi hatalmasságnak lépett a tyükszemére –, az után lehesen nyomozni. Csak utána, nem a tömegek után. Ha ezt így csináljuk, a polgárok szabadsága is megmarad, és a törvény is jóllálik.

ugrik elég gyorsan, bombát robbant valahol. Bezzeg ha meg kellene mondania a nevét, címét, telefonszámát, nem merné robbantgatni. Hát akkor miért védjük olyan buzgón az anonimitást, amikor az újságok már most is tele vannak az internetes bönözés hírével?

a szennyezésről még nem is beszélünk. Mégis egyre többet használunk belőle. Rosszul tesszük? Igen. De jelenleg nem tehetünk mást, mert ha leállítjuk a gépkocsiforgalmat, éhen halunk. Harmadszor pedig hiába tennék az internetet és általában a kommunika-

Munkájuknak óriási a tétje.
Egész nap, minden nap.
Pont úgy, mint a hp ProLiant szervereknek.

ProLiant ML 370G2 Server

- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 8 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővítőhely
 - 2 db (64 bit/66 MHz) Hot-Swap
- 40x CD-ROM
- 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- Tárony és szekrényes kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

ProLiant DL 380G2 Server

- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 6 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővítőhely
 - 3 db (2x64 bit/66 MHz, 1x64 bit/33MHz) Hot-Swap
- integrált RAID kártya
- 24x CD-ROM
- 2 db 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- 2U magas szekrényre optimalizált kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

A BMW WilliamsF1 Team a HP ProLiant szervereit választja, mert ezek a szerverek az intelligens menedzselési eszközöknek köszönhetően fantasztikus teljesítményt és hozzáférhetőséget nyújtanak. Ezek a ProLiant DL380 és ML370 szerverek Intel® Pentium® III processzorral úgy skálázhatóak, hogy tökéletesen megfeleljenek az Ön vállalata igényeinek. Különösen akkor, ha Ön, csakúgy, mint a BMW WilliamsF1 Team, nem akar kompromisszumot kötni sem a megbízhatóság, sem a sebesség tekintetében.

Lépjön kapcsolatba velünk, hogy segíthessünk még gyorsabban előremozdítani az üzletét.

Hívja a 06-80-266-727-es számot vagy látogasson el a www.hp.hu oldalra!